

REFERAT Klima- og Miljøudvalget (2022-2025) d. 02-06-2022

Mødedato	Torsdag d. 02. juni 2022 kl. 16:00
Mødested	M.1.4/rådhuset
Mødedeltagere	Eva Pinnerup, Kurt Mosgaard, Stine Isaksen, Lars Mogensen (Fravær), Steffen Drejer

Indholdsfortegnelse

Løbende spildevandsplanlægning (bevillingssag).....	3
Danmarks vildeste Kommune - status og konkurrencefinale.....	5
Anmodning om etablering af et lokalt ungeklimaråd i Viborg Kommune.....	8
Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget.....	10
Administrationsgrundlag for grøn pulje udløst af vedvarende energianlæg.....	12
Orientering om planlægning for varmemforsyningsområder.....	15
Stillingtagen til vindmølleprojekt ved Daugbjerg.....	18
Forslag til lokalplan nr. 573 for et område til solceller ved Uhrevej samt forslag til tillæg nr. 87 til K.....	23
BioCirc, etablering af cirkulær bioøkonomisk klynge i Viborg Kommune.....	26
Ansøgning om dobbelthus på Vældgaardvej 2F i Kvols.....	28
Etablering af vandsamarbejde til beskyttelse af grundvand og drikkevand i Viborg Kommune.....	31
Høringssvar til forslag til vandområdeplaner 2021-2027.....	35
Kystoversvømmelser ved Virksund og Sundstrup.....	39
Godkendelse af offentlig høring af forslag til landskabsstrategier for Nørreådalens fremtid.....	43
Udpegning af medlemmer til den politiske styregruppe for nyt Gudenåregulativ.....	46
Skovbegravelsesplads ved Kallestrupgaard.....	48
Genbrug og udbud af beholdere til affaldshåndtering.....	51
Budgetopfølgning pr. 30. april 2022.....	53
Budgetlægning for 2023-2026.....	56
Studieture 2022-2025 for Klima- og Miljøudvalget.....	60
Temadrøftelse om landzone og administration.....	62
Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder r.....	64
Underskriftsark.....	66

Punkt 1: Løbende spildevandsplanlægning (bevillingssag)

17/54761

Resume

Der er tidligere vedtaget ny spildevandsplan for Viborg Kommune med fire-års-intervaller.

For at sikre en fuldt opdateret spildevandsplan med tilhørende kortdel gennemføres spildevandsplanlægningen nu løbende.

Der er på Anlægsbudget 2022-2025 afsat midler til ”Løbende spildevandsplanlægning”. Da arbejdet med spildevandsplanlægningen har mere karakter af driftsudgifter end anlægsudgifter, foreslår forvaltningen, at bevillingen flyttes permanent til driftskontoen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at rådighedsbeløbet på kontoen ”Løbende spildevandsplanlægning – Ramme” i 2022 og efterfølgende år nedsættes med 259.000 kr. i 2022 og 265.000 kr. årligt fra og med 2023, og at driftsbevillingen under politikområderet Administrativ organisation tilsvarende forhøjes i de samme år.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 02-06-2022

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at rådighedsbeløbet på kontoen ”Løbende spildevandsplanlægning – Ramme” i 2022 og efterfølgende år nedsættes med 259.000 kr. i 2022 og 265.000 kr. årligt fra og med 2023, og at driftsbevillingen under politikområderet Administrativ organisation tilsvarende forhøjes i de samme år.

Lars Mogensen var fraværende.

Fraværende:

Lars Mogensen

Sagsfremstilling

Historik

Den 1. september 2021 vedtog byrådet bevilling for 2021 ([link til sag nr. 8 i byrådet den 1. september 2021](#)).

Den 22. april 2020 vedtog byrådet bevilling for 2020 ([link til sag nr. 3 i byrådet den 22. april 2020](#)).

Den 7. oktober 2020 vedtog byrådet ”Budgetforslag 2021-2024” ([link til sag nr. 21 i byrådet den 7. oktober 2020](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Der blev tidligere udarbejdet en ny spildevandsplan for Viborg Kommune hvert fjerde år.

Digitale planværktøjer med tilhørende kortfunktioner har imidlertid gjort løbende spildevandsplanlægning mulig. Med løbende spildevandsplanlægning sikres, at både spildevandsplanens tekst- og kortdel opdateres løbende og efter behov. De digitale planværktøjer har samtidig gjort det nemmere for borgerne at få adgang til gældende og opdateret spildevandsplan.

På den baggrund er Viborg Kommune overgået til løbende spildevandsplanlægning.

Med den løbende spildevandsplanlægning er arbejdsbelastningen og udgifterne forbundet med spildevandsplanlægning jævnt fordelt over en årrække. I forbindelse med vedtagelsen af anlægsbudget 2022-2025 er der derfor afsat midler til

”løbende spildevandsplanlægning”.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Rammen til formålet er i øjeblikket afsat på anlægsbudgettet. Da der er tale om en årlig ramme, som mere har præg af driftsudgifter end anlægsudgifter, foreslår forvaltningen, at rammen i 2022 (259.000 kr.) og efterfølgende år (265.000 kr.) overføres fra anlægsbudgettet til driftsbudgettet under Administrativ organisation.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Fraværende Lars Mogensen

Punkt 2: Danmarks vildeste Kommune - status og konkurrencefinale

22/14914

Resume

Klima- og Miljøudvalget besluttede i marts 2021 ([link til sag nr. 8 i Klima- og Miljøudvalget den 25. marts 2021](#)) at tilmelde Viborg Kommune konkurrencen Danmarks Vildeste Kommune. Konkurrencen er udstedt af Miljøministeriet. Alle deltagende kommuner skal nu indsende Finale Grønbog til Miljøministeriet senest 1. juni 2022. En vinderkommune udvælges ud fra Finale Grønbøgerne.

Forvaltningen har udarbejdet udkast til Finale Grønbog (bilag 2) samt statusnotat for projekt Vildere Viborg Kommune som helhed (bilag 3).

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget tager udkast til Finale Grønbog for Viborg Kommune til efterretning,
2. at orientering om status for indsatser i projekt Vildere Viborg Kommune i øvrigt tages til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 02-06-2022

Indstillingen blev godkendt. Udvalget ønsker initiativerne omkring Vild Kommune videreført i kommunen – gerne i forbindelse med Grønne Sammen.

Lars Mogensen var fraværende.

Fraværende:

Lars Mogensen

Sagsfremstilling

Historik

[Sag nr. 15 i Klima- og Miljøudvalget den 25. februar 2021](#): Orientering om miljøministerens konkurrence.

[Sag nr. 8 i Klima- og Miljøudvalget den 25. marts 2021](#): Deltagelse i miljøministerens konkurrence: "Danmarks VILDESTE kommune". Klima- og Miljøudvalget besluttede på mødet, at Viborg Kommune skulle deltage i konkurrencen.

Inddragelse og høring

Det Grønne Råd blev på møde den 22. september 2021 ([link til Det Grønne Råds møde den 22. september 2021](#)) under punkt 5 forelagt status over gennemførte og forventede indsatser i forhold til konkurrencen, og blev opfordret til at bidrage med input.

Danmarks Sportsfiskerforbund bemærkede, at der manglede et "stort" projekt i de planlagte indsatser og foreslog nedlæggelse af Virksunddæmningen som et muligt stort projekt.

Dansk Skovforening pointerede, at nåletræer er mere klimavenligt end løvtræ, og at urørt skov frigiver CO₂ i stedet for at binde det, som træproduktionen gør. Forvaltningen svarede, at biodiversitet og klimahensyn ikke altid går hånd i hånd, og at der nogle gange vil være behov for en afvejning af, hvor og hvornår det er det ene eller det andet, der vægtes højest.

Det Grønne Råd blev på møde den 2. december 2021 ([link til Det Grønne Råds møde den 2. december 2021](#)) under punkt 9 igen orienteret om status for projektet.

Business Viborg foreslog mere samarbejde med virksomheder, erhvervsråd og entreprenører.

Danmarks Naturfredningsforening foreslog mere samarbejde med landbruget, hvor spredningskorridorer og Grønne Danmarkskort kunne spille en rolle.

Forvaltningen har desuden i samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening Viborg og Naturskolen i Viborg Kommune i februar 2022 afholdt arrangement om arts-ambassadørnetværk og fokusarter, hvilket har kickstartet Arternes Viborg – en frivilligt drevne borgernetværksgruppe, der gør en ekstra indsats for udvalgte arter i Kommunen.

Beskrivelse

Alle 98 kommuner er med i konkurrencen om at blive Danmarks Vildeste Kommune.

I vores Grønne Bog, indmeldt til Miljøministeriet i foråret 2021 ved tilmelding til konkurrencen, skrev vi, at vi vil vinde, ved at vi ”passer på vores unikke natur og skaber MERE, BEDRE, VILDERE og VÅDERE natur, og vi har borgerne med.”

Vi blev dengang spurgt, hvordan vi forestiller os vildskaben udfoldet i Viborg Kommune om 2-5 år. Svaret var:

- Vi udvikler og omlægger plejen på 1000 ha af de kommunale arealer.
- Vi fokuserer indsatsen på bevarelse af flere truede arter og særlige naturtyper.
- Vi understøtter og udfordrer privates vilde initiativer.
- Vi samarbejder på tværs i egen organisation med interesseorganisationer og hen over kommunegrænsen.

Vi blev dengang informeret om, at en vinderkommune ville blive udvalgt i efteråret 2022 ud fra initiativerne beskrevet på ”de vilde hjemmesider” – vores kan ses her [Vildere Viborg - Viborg Kommune](#).

Den 25. februar 2022 blev kriterierne fra Ministeriet ændret, og inden 1. juni 2022 skal der nu indsendes ny Finale Grøn bog, hvor hver kommune udvælger ét projekt, der skal endeligt indmeldes til konkurrencen. Kriterierne for projektet, der skal indmeldes, er SVINE (se bilag 1: Bedømmelseskriterier – DK Vild kommunekonkurrencen). Se mere om konkurrencefinalen, dommerpanel, jury m.m. på [Kommunedysten \(dkvild.dk\)](#).

Vedhæftet er udkast til Finale Grøn bog for Viborg Kommune (Se bilag 2: Viborg Kommune: Finale Grøn bog – udkast).

Af bilag 3 fremgår status over hvilke initiativer, der er udført i projektperioden fra foråret 2021 til foråret 2022, og hvilke, der er på trapperne – alle med udgangspunkt i de fire hovedoverskrifter fra den oprindelige Grønne Bog.

Alle Viborg Kommunes initiativer i forbindelse med konkurrencen er samlet i en elektronisk sagsmappe.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

1. juni 2022: Deadline for alle kommunernes Finale Grønbøger.

August 2022: Dommerpanelet voterer og udpeger først 20 kommuner.

August 2022: Juryen og dommerpanelet gennemgår de 20 kommuner og nominerer 10 kommuner til finaleheatet.

30. august 2022: Deadline for de 10 nominerede kommuners finalevideo.

September 2022: Juryen og dommerpanelet samles og finder Danmarks VILDESTE kommune.

Medio september 2022: Kåringsevent. Danmarks VILDESTE kommune kåres.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Bedømmelseskriterier konkurrencen om Danmarks Vildeste Kommune

Finale Grøn bog Viborg Kommune - udkast

Status Vildere Viborg Kommune maj 2022

Fraværende Lars Mogensen

Punkt 3: Anmodning om etablering af et lokalt ungeklimaråd i Viborg Kommune

20/28957

Resume

Viborg Ungdomsråd og Ungeklimarådet anmoder byrådet om at etablere et lokalt ungeklimaråd i Viborg Kommune. Det primære formål med et lokalt ungeklimaråd er at styrke de unges mulighed for at komme i dialog med beslutningstagere og komme med konkrete anbefalinger til, hvordan Viborg Kommune skal udvikle sig i en grøn og bæredygtig retning.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at Klima- og Miljøudvalget drøfter,

1. om der skal arbejdes videre med oprettelse af et lokalt ungeklimaråd i Viborg Kommune.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 02-06-2022

Klima- og Miljøudvalget besluttede, at arbejdet med oprettelse af et Ungeklimaråd fortsættes. Rammer for samarbejdet blev drøftet og indarbejdes i et oplæg, der forelægges udvalget.

Lars Mogensen var fraværende.

Fraværende:

Lars Mogensen

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

På baggrund af en henvendelse fra Ungeklimarådet og Viborg Ungdomsråd har forvaltningen afholdt et indledende møde med parterne.

Beskrivelse

Forvaltningen har på baggrund af en henvendelse fra Viborg Ungdomsråd og Ungeklimarådet afholdt et indledende møde med parterne, hvor muligheden for oprettelse af et lokalt ungeklimaråd blev drøftet.

Et lokalt ungeklimaråd kan indgå i en formaliseret dialog med Klima- og Miljøudvalget og komme med input til prioriteringer og nye tiltag i den grønne omstilling. Et lokalt ungeklimaråd kan endvidere være et forum, hvor Klima- og Miljøudvalget kan orientere de unge om planlagte tiltag på klimaområdet og arbejdet for øget biodiversitet, og hvor de unge kan komme med input til, hvordan de forskellige tiltag og anbefalinger virker i det liv, som leves af de unge i dag.

Ungeklimarådet er kommet med en række anbefalinger til lokale ungeklimaråd (bilag 1).

Forvaltningen har indledt dialog med Viborg Ungdomsråd og Ungeklimarådet om, hvad et kommissorium for et lokalt ungeklimaråd skal indeholde. I kommissoriet skal det bl.a. afdækkes:

- Hvorledes rådet skal sammensættes, og hvordan medlemmer til rådet skal udpeges
- Rådets opgaver, arbejdsform og samspil med Klima- og Miljøudvalget
- Sammenhængen mellem det lokale ungeklimaråd, Viborg Ungdomsråd og andre grønne organisationer i Viborg.

Ungeklimarådet foreslår, at Viborg Kommune, ud over personaleressourcer til etablering og efterfølgende sekretariatsbetjening af det lokale råd, afsætter 50.000 kr. om året til at dække udgifter afholdt af rådet til relevante aktiviteter.

Såfremt Klima- og Miljøudvalget er positivt indstillet over for etablering af et lokalt ungeklimalråd, kan forvaltningen på baggrund af dialogen med de unge, heriblandt Viborg Ungdomsråd, fremlægge et konkret forslag til etablering af et ungeklimalråd på et kommende udvalgs møde.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Ungeklimalrådets anbefalinger til lokale ungeklimalråd

Fraværende Lars Mogensen

Punkt 4: Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget

21/43412

Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd - herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår,

1. at Klima- og Miljøudvalget tager stilling til mødelisten.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 02-06-2022

Klima- og Miljøudvalget godkendte mødelisten.

Lars Mogensen var fraværende.

Fraværende:

Lars Mogensen

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde den 17. december 2014 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 17. december 2014](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Mødelisten (bilag 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Klima- og Miljøudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under Styrelseslovens § 16, stk. 1, litra f (Andre hverv efter anmodning fra byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra enten byråd

eller udvalg som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag

Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2022

Fraværende Lars Mogensen

Punkt 5: Administrationsgrundlag for grøn pulje udløst af vedvarende energianlæg

21/16244

Resume

Opstillere af større vedvarende energianlæg skal ved idriftsættelse af anlæggene fremadrettet indbetale et engangsbeløb pr. opstillet MW til en grøn pulje, som skal oprettes og administreres af kommunen. Udvalget skal drøfte et udkast til administrationsgrundlag for grøn pulje.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at byrådet vedtager administrationsgrundlag for grøn pulje udløst af vedvarende energianlæg.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 02-06-2022

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at byrådet vedtager administrationsgrundlag for grøn pulje udløst af vedvarende energianlæg, idet anvendelsen skal have fokus på den grønne omstilling.

Lars Mogensen var fraværende.

Fraværende:

Lars Mogensen

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget drøftede den 3. juni 2021 ([link til sag nr. 15 i Klima- og Miljøudvalget den 3. juni 2021](#)) et oplæg til principper for administration af grøn pulje udløst af vedvarende energianlæg.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Ifølge lov om fremme af vedvarende energi skal opstillere af større vindmøller, solcelleanlæg og vandkraftværker indbetale et beløb pr. opstillet MW til en grøn pulje i den kommune, hvori der opstilles vedvarende energianlæg.

Kommunen skal administrere grøn pulje, og byrådet skal fastlægge retningslinjer for ansøgningsproceduren for tilskud fra puljen.

Ifølge bekendtgørelsen om grøn pulje kan byrådet prioritere at give tilsagn om tilskud fra grøn pulje til følgende kommunale tiltag:

1. Projekter nær naboer til vedvarende energianlæg.
2. Projekter vedrørende grønne tiltag i kommunen.
3. Projekter fra naboer til vedvarende energianlæg.
4. Projekter vedrørende tiltag i kommunen.

På baggrund af drøftelsen om principper for administration af grøn pulje i Klima- og Miljøudvalget den 3. juni 2021 har forvaltningen udarbejdet et udkast til administrationsgrundlag for grøn pulje i Viborg Kommune, som er i bilag 1.

I udkastet er hovedprincippet for grøn pulje i Viborg Kommune, at midlerne primært skal gå til formål af almen interesse og til formål, som fremmer en grøn omstilling i kommunen.

I udkastet er der lagt op til, at grøn pulje søges fordelt efter en fordelingsnøgle med 60% til naboer og lokalområdet, 32% til en grøn fond og 8% til administration af puljen.

Udkastet til fordelingsnøglen baserer sig på, at forvaltningen vurderer, at det i forhold til puljens størrelse og ambitionsniveau kan være svært og tungt for naboer og lokalsamfund at udvikle, gennemføre og drifte projekter som f.eks. lokal skovrejsning, hegning og offentlige rekreative forbindelser uden inspiration og faglig bistand.

Derfor foreslår forvaltningen, at en 1/3 af grøn pulje anvendes til projekter, som koordineres af kommunen via en grøn fond. Forvaltningen foreslår at fastholde muligheden for at afsætte 8% af puljen til kommunens administration.

Der er i Taarup Sogn, som rummer det godkendte solcelleprojekt ved Kvosted, opstartet en LUP-proces. Her skal der for første gang laves en lokal udviklingsplan for et sogn og ikke alene en by. Det vil være naturligt at vurdere, om de ønsker, forslag og ideer, som bringes frem i LUP-processen, kan støttes af grøn pulje fra solcelleanlægget ved Kvosted. Borgere i Taarup Sogn har givet udtryk for, at de gerne vil i tidlig dialog omkring midlerne i grøn pulje, og at de, hvis det ønskes, gerne vil bistå med at kvalificere administrationsgrundlaget set med et borgerperspektiv. Områdets udviklingsgruppe har udtrykt ønske om inspiration til anvendelse af grøn pulje. Deres umiddelbare idéer til grønne tiltag er: Stier i landskab og natur, aktiviteter og faciliteter i naturen, cykelstier der understøtter mere "grøn mobilitet" (når der ingen kollektiv transport er), energioptimering af forsamlingshus (energivinduer og aktivt solcelletag) og tilbageførsel til oprindelig stil, ladestander ved forsamlingshus.

I udkastet fremgår det desuden, at ansøgninger fra naboer og lokalsamfund samt forvaltningens forslag til projekter til grøn fond behandles i Klima- og Miljøudvalget.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Det forventes, at de godkendte solcelleanlæg ved Kvosted og Stoholm står færdige ultimo 2022 eller i 2023. Kommunen skal oprette en grøn pulje, som opstillerne skal indbetale til senest 14 hverdage efter første producerede kilowatt-time. Hvis kommunen ikke har allokeret midlerne til projekter 3 år efter indbetaling, skal beløbet overføres til statskassen.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Ifølge lov om fremme af vedvarende energi skal der ved opstilling af vindmøller, solcelleanlæg og vandkraftværker oprettes en grøn pulje, hvortil opstiller skal betale:

- 1) 125.000 kr. pr. MW ved landvindmøller,
- 2) 165.000 kr. pr. MW ved havvindmøller,
- 3) 40.000 kr. pr. MW ved solcelleanlæg og
- 4) 92.000 kr. pr. MW ved vandkraftværker.

Der er en foreløbig forventning om, at solcelleanlægget ved Kvosted vil udløse 3,6 mio. kr. til grøn pulje, og at solcelleanlægget ved Stoholm vil udløse 2,4 mio. kr. til grøn pulje.

Ifølge bekendtgørelsen om grøn pulje skal byrådet administrere midlerne i grøn pulje. 8 procent af de indbetalte midler fra en opstiller kan gå til kommunens administration af midlerne i grøn pulje, herunder til indkaldelse af ansøgninger, udvælgelse af projekter, tildeling af tilsagn om tilskud og udbetaling.

Juridiske og planmæssige forhold

Grøn pulje skal fastlægges i overensstemmelse med lov om fremme af vedvarende energi samt bekendtgørelsen om grøn pulje.

Bilag

Udkast til administrationsgrundlag for grøn pulje

Fraværende Lars Mogensen

Punkt 6: Orientering om planlægning for varmeforsyningsområder

22/14297

Resume

Regeringen ønsker, at naturgaskunderne får afklaring om andre varmeforsyningsmuligheder. Forvaltningen iværksætter derfor en analyse af potentialet for at etablere fjernvarmeforsyning af nuværende gasområder. Det sker i tæt samarbejde med varmeværkerne. Med analysen screenes der for områder med selskabsøkonomisk potentiale for fjernvarmeforsyning, hvilket kan bruges til at gå i dialog med de relevante byområder for at afklare deres interesser og muligheder. Afklaringen af de mulige alternativer til naturgasforsyning kan indarbejdes i en varmeplan.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 02-06-2022

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen til efterretning.

Lars Mogensen var fraværende.

Fraværende:

Lars Mogensen

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget besluttede i april ([link til sag nr. 11 i byrådet den 18. maj 2022](#)) at indstille til byrådet at bevillige 250.000 kr. i 2022 til en analyse af potentiale for fjernvarme og varmepumper i naturgasforsynede byer og landsbyer.

Inddragelse og høring

Forvaltningen deltager løbende i fællesmøder mellem varmeværkerne i kommunen. På møderne har forvaltningen givet oplæg om muligheden for en kommende varmeplanlægning i samarbejde med varmeværkerne og om igangsætning af en screening for potentialet for nye fjernvarmeområder i hele kommunen. Forvaltningen har nedsat en arbejdsgruppe, hvor der deltager fire varmeværker (Skals, Karup, Bjerringbro og Viborg), som rådgiver kommunen i tilrettelæggelsen af opgaven.

Beskrivelse

Forvaltningen får for tiden ekstra mange henvendelser fra borgere, som vil høre, om de kan få fjernvarme, og hvornår det kan ske. Med Regeringens udspil "Danmark kan mere II" er der skabt en forventning om, at kommunerne i 2022 sender breve til alle husejere med gas- eller oliefyr med afklaring af, om de kan få fjernvarme, eller om de bør udskifte fyret med en varmepumpe.

Tiltag for at afklare grundlag for nye fjernvarmeområder

Forvaltningen har indledt arbejdet med at udarbejde en analyse af potentialet for at etablere fjernvarmeforsyning af nuværende gasområder. Analysen skal omfatte alle naturgasområder, hvor varmegrundlaget giver en rimelig sandsynlighed for, at der kan være potentiale for fjernvarmeforsyning. Det forventes som minimum at dreje sig om naturgasområderne, som fremgår af bilag 1. Analysen kommer ikke til at omfatte områder, hvor varmeværkerne er i gang med eller for nyligt har foretaget tilsvarende screeninger. Det har bl.a. Viborg Varme gjort i Viborg, Hald Ege, Birgittelyst, Bruunshåb og Tapdrup, hvilket byrådet blev orienteret om i 2021 ([link til sag nr. 16 i byrådet den 22. juni 2021](#)).

Analysen skal vise, hvor der er selskabsøkonomisk grundlag for fjernvarme, og hvor der ikke er. Forvaltningen har sendt screeningsopgaven i udbud ved tre rådgivningsfirmaer med frist den 25. maj 2022. En arbejdsgruppe med fire varmeværker hjælper med at bedømme tilbuddene.

Analysen giver størst værdi, hvis dens resultater sættes ind i en sammenhæng med, hvad der kræves for at udnytte de påviste fjernvarmepotentialer. Forvaltningen forventer, at analysens resultater skal bruges til, at kommunen kan starte en dialog med byområder med grundlag for fjernvarme og afklare, om der også er den fornødne interesse for at tilslutte sig fjernvarme og i nogle tilfælde at gå sammen om at etablere et fælles anlæg. Samtidig kan der arbejdes med at opstille modeller for, hvordan et samarbejde mellem en naturgas-by og et eksisterende varmekværk kan foregå i spændet mellem, at byen får hjælp til selvhjælp, eller varmekværket leverer løsningen. Der kan blive behov for en politisk afklaring af, hvad kommunens rolle skal være i forhold til at hjælpe fjernvarmeløsninger i gang, fx ved at koordinere kontakten til borgerforeninger, boligselskaber og store varmeaftagere såsom store virksomheder og kommunale institutioner. Det bemærkes, at byrådet i ovennævnte sag i 2021 besluttede, at alle kommunale bygninger i de enkelte konverteringsområder naturligt indgår og konverteres til fjernvarme.

Forvaltningen forventer, at afklaringen af de mulige alternativer til naturgasforsyning indarbejdes i en varmeplan, så det bliver tydeligt, hvilke bygningsejere der hurtigst muligt bør konvertere til andre individuelle løsninger såsom varmepumper, og hvilke bygningsejere der kan forvente, at de med rimelig sandsynlighed kan blive forsynet med fjernvarme.

Tiltag for hurtig og enkel sagsbehandling vedr. nye fjernvarmeområder

Kommunen har generelt en kort sagsbehandlingstid på varmekværkernes projektforslag efter varmeforsyningsloven. Sagsbehandlingen omfatter gennemgang af projektforslagene, som derefter sendes i den påkrævede 4 ugers høring ved berørte parter. Derefter gives en projektgodkendelse efter behandling i Klima- og Miljøudvalget. I en del sager gives projektgodkendelsen administrativt uden politisk behandling, idet forvaltningen benytter delegationsadgangen, som udvalget besluttede i 2016 ([link til sag nr. 2 i Klima- og Miljøudvalget den 3. november 2016](#)). Det er ofte kun gasselskabet Evida og et elnetselskab, der er høringsparter i sager om projekter for nye fjernvarmeområder. De har typisk ingen bemærkninger til høringen, og projekterne er sjældent kontroversielle. Derfor kan projekter for nye fjernvarmeområder ofte godkendes administrativt med en samlet sagsbehandlingstid på under to måneder. Ved de administrative godkendelser orienteres udvalget via sit ugentlige nyhedsbrev fra forvaltningen.

Forvaltningen bestræber sig på at gøre sagsbehandlingen så enkel som mulig ved at benytte fleksibiliteten i projektbekendtgørelsens § 16, stk. 4 og 5. Projektforslag for nye fjernvarmeområder har typisk en karakter og baggrund, hvor forvaltningen stiller ret begrænsede krav til, hvilke oplysninger der skal indgå i projektforslagene, dog skal der altid indgå en samfundsøkonomisk analyse og vurdering. Desuden behøver den samfundsøkonomiske analyse heller ikke at indeholde en sammenligning med gasfyr som reference i projekter for konvertering af gasområder til fjernvarme. Det er en ny praksis, som Klima- og Miljøudvalget besluttede i januar 2021 ([link til sag nr. 1 i Klima- og Miljøudvalget den 28. januar 2021](#)), der gælder for de varmekværke, som producerer fjernvarme, hvor under halvdelen er baseret på fossile brændsler. Det er snart tilfældet for alle varmekværkene i kommunen, og deres nye fjernvarmeområder skal derfor kun vise bedre samfundsøkonomi end forsyning med individuelle varmepumper.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Udkast til tidsplan for afklaring af grundlag for nye fjernvarmeområder

Forvaltningen forventer følgende tidsplan:

Aftale med en rådgiver om udarbejdelse af en fjernvarmeanalyse	Juni 2022
Udarbejdelse af fjernvarmeanalysen med inddragelse af varmekværker	Efterår 2022
Rapporten præsenteres på et fælles møde for varmekværker og politikere	Efterår 2022
Kommunen afholder møder i områder med grundlag og interesse for fjernvarme – evt. med deltagelse af nærmeste/relevante/interesserede varmekværker	Ultimo 2022
Kommunen sender brev til alle husejere med gas- eller oliefyr	Ultimo

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Efter varmemforsyningsloven skal kommunen udføre en planlægning for varmemforsyningen i samarbejde med forsyningselskaber og andre berørte parter, bl.a. til brug for kommunens behandling og godkendelse af projekter for kollektive varmemforsyningsanlæg. Det forudsættes, at kommunen til stadighed er i besiddelse af et vidensgrundlag, som sætter den i stand til på et tilstrækkeligt tidligt tidspunkt at vurdere behovet for nye varmemforsyningsprojekter med henblik på at søge disse iværksat. Varmeforsyningsloven indeholder dog ingen krav om regelmæssig revision af varmemforsyningsplanlægningen.

Før 1990 var der krav om, at kommunerne skulle udarbejde varmeplaner, og der er således varmeplaner for de tidligere kommuner. Der er ikke en varmeplan for Viborg Kommune. Efter en lovændring i 1990 kunne kommunerne ikke længere med hjemmel i varmemforsyningsloven godkende bindende varmeplaner. Der er dog stadig kommuner, som finder det hensigtsmæssigt at have en varmeplan, der giver et overblik og angiver de overordnede rammer for kommunens varmeplanlægning. Varmeplanerne har karakter af hensigtserklæringer og er primært et politisk værktøj. Selvom varmeplanlægningen sammenfattes i et plandokument, er kommunens sagsbehandling under alle omstændigheder underlagt varmemforsyningslovens regler. En samlet varmeplan kan ikke erstatte projektgodkendelser.

Siden 1990 er varmeplanlægningen sket ved kommunalbestyrelsernes godkendelser af projekter for kollektive varmemforsyningsanlæg efter varmemforsyningsloven og bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmemforsyningsanlæg (projektbekendtgørelsen). Det påhviler byrådet at drage omsorg for, at der udarbejdes projekter for kollektive varmemforsyningsanlæg. Projektforslagene udarbejdes normalt af varmeværkerne, men kommunen kan også forestå udarbejdelse af projekter. Kommunen kan også pålægge et varmeværk at udarbejde et projektforslag og kan endvidere påbyde et varmeværk at gennemføre et godkendt projekt inden en vis frist.

Bilag

Fjernvarmeanalysens afgrænsning

Fraværende Lars Mogensen

Punkt 7: Stillingtagen til vindmølleprojekt ved Daugbjerg

20/14767

Resume

Ansøger har udarbejdet en Natura 2000-konsekvensvurdering, som konkluderer, at vindmølleprojektet kan gennemføres med afværgetiltag uden risiko for påvirkning af de omkringliggende Natura 2000-områder og bilag IV-arter.

DCE, Aarhus Universitet, har evalueret konsekvensrapporten og vurderer, at der ikke er fremlagt dokumentation for, at det med videnskabelig sikkerhed kan afvises, at projektet vil medføre negativ påvirkning af det nærliggende Natura 2000-område.

Byrådet skal tage stilling til, hvorvidt planprocessen skal fortsætte med udarbejdelse af planforslag med tilhørende miljøvurderinger.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget tager stilling til, om udvalget indstiller til byrådet,

1. at planlægningen fortsætter som beskrevet, eller
2. at planlægningen standses.
3. at såfremt planlægningen fortsætter, sendes bilag 3 "Notat med behandling af høringssvar fra idéfasen" som svar til dem, der har indsendt høringssvar.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 02-06-2022

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at ansøger gives mulighed for at udarbejde en justeret undersøgelse jf. DCE's bemærkninger for beskyttelse af damflagermus. Udvalget vil herefter tage stilling til den videre planproces.

Lars Mogensen var fraværende.

Fraværende:

Lars Mogensen

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede i 2020 ([link til sag nr. 8 i byrådet den 2. september 2020](#)) at igangsætte planlægning for tre vindmøller ved Daugbjerg, herunder at starte en idéfase med indkaldelse af idéer og forslag til planlægningen og miljøvurderinger.

I idéfasen indkom der høringssvar med nye oplysninger om flagermus og traner, som krævede stillingtagen til den videre planproces. Klima- og Miljøudvalget besluttede i 2021 ([link til sag nr. 11 i Klima- og Miljøudvalget den 7. januar 2021](#)), at kommunen ville behandle en Natura 2000-konsekvensvurdering, inden der kunne fortsættes med planlægningen inklusive udarbejdelse af miljørapport.

Ansøger udarbejdede en Natura 2000-konsekvensvurdering. Forvaltningen forelagde den for Klima- og Miljøudvalget i 2021 med indstilling om at fortsætte planlægningen og give svar til dem, der indsendte høringssvar i idéfasen ([link til sag nr. 3 i Klima- og Miljøudvalget den 12. august 2021](#)). Udvalget besluttede at udsætte sagen med henblik på udtalelse fra DCE, Aarhus Universitet, til ansøgers notat vedr. flagermus og traner.

Inddragelse og høring

Der blev afholdt en idéfase med høringsfrist den 11. februar 2021, hvor kommunen indkaldte idéer og forslag til indholdet af den videre planlægning og miljøvurderingerne. Til idéfasen og høringen af berørte myndigheder blev der brugt et idéoplæg, som er i bilag 1. Der kom 13 høringssvar fra 10 parter, som er i bilag 2.

Høringssvarene omhandler:

- A. Støjpåvirkning
- B. Påvirkning af naturen og udsigten fra Daugbjerg Dås
- C. Påvirkning af flagermus
- D. Påvirkning af fugle
- E. Udarbejdelse af undersøgelser
- F. Vindmøllernes energiproduktion og det danske elnet
- G. Alternativer som bl.a. solceller og havvindmøller
- H. Sagsforløb
- I. Kompensation
- J. Kommunalt køb af ejendom

Nogle af høringssvarene gav nye oplysninger om flagermus og traner, og derfor besluttede Klima- og Miljøudvalget under høringsperioden at ændre planprocessen, så vindmølleprojektets konsekvenser for flagermus og traner skulle vurderes, inden man arbejder videre med planlægningen og øvrige miljøvurderinger. Som en del af beslutningen om at ændre planprocessen besluttede Klima- og Miljøudvalget desuden, at et planlagt borgermøde i idéfasen ikke skulle afholdes.

Høringssvarene er behandlet i bilag 3. Bilaget indeholder forvaltningens bemærkninger og forslag til byrådets svar til høringssvarene.

Beskrivelse

Naturbeskyttelse

Kommunen skal kunne sikre, at projektet ikke kan påvirke bestanden af bilagsarter og bevaringsstatus i Natura 2000-netværket negativt. I henhold til habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 2, må kommunen ikke endeligt vedtage en lokalplan eller et kommuneplantillæg for de ansøgte vindmøller, hvis Natura 2000-konsekvensvurderingen viser, at projektet vil skade et Natura 2000-områdes integritet. Der kan kun vedtages en plan, hvis det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at planen ikke har skadelige virkninger på den omhandlede lokalitet. I denne sag er det derfor afgørende, om vindmøllerne påvirker bevaringsstatus for damflagermus, som er en del af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 39 (Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal). Derfor er det i denne sag fundet hensigtsmæssigt at gennemføre konsekvensvurderingen efter habitatreglerne, før udarbejdelse af planforslag, miljørapport og miljøkonsekvensrapport.

Ansøgers notater om flagermus og traner

Ansøger har udarbejdet en Natura 2000-konsekvensvurdering for mølleprojektet ved Daugbjerg. Konsekvensvurderingen er i bilag 4. Desuden har ansøger udarbejdet et notat om projektets påvirkning af traner, som er på bilag I i fuglebeskyttelsesdirektivet. Notatet er i bilag 5.

Ansøger har undersøgt, om vindmøllerne kan have skadelige virkninger på bestanden af damflagermus og hindre disse i at opnå gunstig bevaringsstatus. Der er foretaget undersøgelse af de specifikke udflyvningsruter fra kalkgruberne for at sikre, at vindmøllerne ikke påvirker en afgørende trækrute til og fra kalkgruberne. Konsekvensvurderingen redegør for, hvordan ansøger har foretaget en omfattende undersøgelse af flagermusenes adfærd i området for de planlagte møller. Undersøgelsen omfatter selve projektområdet og et større geografisk område omkring kalkminerne. Undersøgelsen omhandler flagermusenes ind- og udflyvningsruter til overvintringspladserne, og hvordan flagermusene bruger området i forbindelse med især den såkaldte sværmningsperiode i efteråret, før vinterdvalen.

Undersøgelsen viste, at damflagermusen ikke benytter mølleområdet hverken til fødesøgning, yngleområde eller som trækrute til eller fra kalkminerne. 1-2 damflagermus passerede mølleområdet pr. nat, og da antallet af passager gennem mølleområdet, er korreleret med risikoen for, at flagermus kolliderer med vindmøllerne, samt at damflagermusenes normale flyvehøjde ligger under møllevingerne, konkluderer ansøger, at opstillingen af vindmøller ikke vil medføre en forringelse af bevaringsstatus for bestanden af damflagermus.

Foruden damflagermus, som er på udpegningsgrundlaget for det nærliggende Natura 2000-område, har ansøger også vurderet på påvirkningen af andre arter af flagermus, som også er fredede og bilag IV-arter (syd-, skimmel-, dværg-, trolde-, vand- og langøret flagermus). Undersøgelsen viste, at flere af disse arter var til stede i et større antal i mølleområdet og i området syd for møllerne. For at undgå at skade disse arter foreslår ansøger, at møllerne flyttes lidt længere mod vest væk fra en skovkant, da det vil reducere risikoen for flagermus, som søger føde og flyver langs levende hegn og skovkanter. Ansøger har sendt et nyt forslag til placering af møllerne, hvor de er flyttet lidt mod vest væk fra skovkanten, og hvor krav til støj fortsat kan overholdes. Ny mølleplaceringer og støjberegninger er i bilag 6. Med den nye placering kommer den midterste vindmølle tættere på en gravhøj, men respekterer fortsat fortidsmindebeskyttelseslinjen, som er vist på oversigtskortet i bilag 7. Ansøger foreslår desuden en styring af vindmøllerne, så de stoppes ved lave vindhastigheder i de

perioder af året og døgnet, hvor der kan forventes mest flagermusaktivitet. Med de beskrevne afværgetiltag er der taget hensyn til ikke at skade de øvrige arter af flagermus i området.

Notat fra DCE, Aarhus Universitet om ansøgers notat om flagermus og traner

Klima- og Miljøudvalget besluttede den 12. august 2021 ([link til sag nr. 3 i Klima- og Miljøudvalget den 12. august 2021](#)) at få en udtalelse fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet, til ansøgers notat vedr. flagermus og traner. DCE foretog en evaluering i et fagligt rådgivningsnotat mod betaling fra Viborg Kommune. Evalueringen er i bilag 8 og er publiceret på universitets hjemmeside ([link til evaluering](#)).

DCE konkluderer, at ansøger ikke har fremlagt dokumentation, der med videnskabelig sikkerhed kan afvise, at vindmølleprojektet vil medføre en negativ påvirkning af Natura 2000-område nr. 39 (Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal) og dets økologiske funktionalitet.

DCE har en række kritikpunkter af flagermusundersøgelsen og Natura 2000-konsekvensvurderingen. Det drejer sig bl.a. om kritik af videnskabelige referencer om flagermusenes adfærd og påvirkning af vindmøller, af dataindsamlingen, databehandlingen og håndteringen af usikkerheder, af præsentation af data, af ansøgers vurdering af vindmøllernes effekt på flagermusbestande, og kritik af ansøgers forslag om afværgetiltag og efterundersøgelser. DCE kritiserer eksempelvis, at flagermusaktiviteten kun er registreret i løbet af ét år.

I øvrigt anbefaler DCE, at en zone på fem km omkring vinterraststeder, som fx Daugbjerg og Mønsted Kalkgruber, bør friholdes for vindmøller, hvis man vil sikre, at uforsætlige vindmøllekrab på flagermus ikke påvirker de overvintrende bestande.

Mht. tranebestandens udvikling og status er DCE enige i undersøgelsens vurdering af, at vindmøllerne ikke forventes at give en negativ påvirkning for tranerne.

Udtalelse fra ansøger om DCEs notat

Ansøger blev partshørt efter forvaltningsloven om den eksterne faglige vurdering fra DCE. Ansøger afgav en udtalelse udarbejdet af sin rådgiver, som er i bilag 9.

Udtalelsen indeholder kommentarer til kritikken i DCEs evaluering. Ansøger kommenterer på en del af kritikpunkterne, at der vil kunne rettes op på mangler i Natura 2000-konsekvensvurderingen i den videre planproces med udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Ansøger forventer, at der vil være et krav om opfølgende undersøgelser i forbindelse med en miljøvurdering af møllerne ved Daugbjerg. Det fremgår, at en yderligere flagermusundersøgelse vil blive inkluderet som en del af den kommende miljøkonsekvensvurdering, så den endelige vurdering vil bygge på undersøgelser for to år, når det gælder yngleperioden og efteråret. Ansøger kommenterer eksempelvis, at den gennemførte flagermusundersøgelse med 25 detektorer er langt over det niveau, der normalt anvendes til en vindmøllepark på kun tre møller. Ansøger udtaler, at der er betydelige usikkerheder på næsten alle parametre, når der arbejdes med bl.a. flagermus, men mener, at de listede usikkerheder i DCEs notat rækker langt udover spørgsmål, som kan besvares af det konkrete projekt.

Forvaltningens vurdering

Hvis byrådet beslutter at fortsætte planprocessen, har ansøger i princippet mulighed for at rette op på de mangler, som DCE påpeger i flagermusundersøgelsen. Hvis ansøger ikke i tilstrækkelig grad retter op på manglerne, må kommunen ikke vedtage lokalplanen.

Konklusionen fra DCE er, at ansøger ikke har fremlagt tilstrækkelig dokumentation for, at det med videnskabelig sikkerhed kan afvises, at vindmølleprojektet vil medføre en negativ påvirkning af damflagermus i Natura 2000-området.

Planklagenævnet har i andre sager benyttet DCE som sagkyndig bistand og rekvirerede i 2020 et notat fra DCE om "Beskyttelse af flagermus og miljøvurderinger" ([link til notatet "Beskyttelse af flagermus og miljøvurderinger"](#)).

Damflagermus er ansvars-art for Viborg Kommune. Daugbjerg og Mønsted Kalkgruber er vinterraststeder for stort set hele den danske bestand af damflagermus. De to kalkgruber er ikke blot de størst kendte ansamlinger af flagermus i Danmark, men også blandt de største kendte overvintringssteder for damflagermus i hele artens udbredelsesområde og af international betydning for arten.

Indhold af evt. miljørapport og miljøkonsekvensrapport

Hvis byrådet beslutter, at planprocessen skal fortsætte, forslår forvaltningen, at følgende emner fra høringssvarene indgår i miljørapporten og miljøkonsekvensrapporten:

- Støjpåvirkning, skyggekast og reflekser
- Påvirkning af dyreliv, herunder flagermus og fugle

- Visuel påvirkning ift. landskabet, udsigten fra Daugbjerg Dås, den nærmeste gravhøj, byer som bl.a. Mønsted og Daugbjerg og kirker i nærheden
- Visualiseringer der synliggør, om der er visuelle udfordringer ved en afstand på 2,5 gange rotordiameteren
- Vindmøllernes energiproduktion
- 0-alternativ

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Udkast til tidsplan

Forvaltningen forventer følgende tidsplan:

Planforslag til vedtagelse Ultimo 2022

Offentlig høring Primo 2023

Endelig vedtagelse Medio 2023

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Projektets realisering kræver udarbejdelse af et kommuneplantillæg, en lokalplan, en miljøvurdering af planforslagene (miljørapport der skal ledsage planforslagene) og en miljøvurdering af projektet (miljøkonsekvensrapport). Såfremt planerne vedtages endeligt, kræver projektet endvidere en § 25-tilladelse (VVM-tilladelse).

Det følger af miljøvurderingslovens § 20, at det er ansøger, som skal fremlægge miljøkonsekvensrapporten. Efter lovens § 23 afgiver kommunen en udtalelse til ansøger om miljøkonsekvensrapportens indhold, inden den udarbejdes af ansøger. Efter lovens § 24 skal kommunen efter at have modtaget miljøkonsekvensrapporten fra bygherren gennemgå rapporten for sikre, at den indeholder de oplysninger, der kræves efter § 20.

I henhold til habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 2, må kommunen ikke endeligt vedtage en lokalplan eller et kommuneplantillæg for de ansøgte vindmøller, hvis Natura 2000-konsekvensvurderingen viser, at projektet vil skade et Natura 2000-områdes integritet.

Bilag

Idéoplæg til indkaldelse af idéer og forslag

Høringssvar fra idéfase

Notat med behandling af høringssvar fra idéfasen

Ansøgers Natura 2000 konsekvensvurdering for mølleprojektet ved Daugbjerg

Ansøgers notat om vindmøller og traner ved Daugbjerg

Ansøgers nye forslag til mølleplaceringer og støjberegninger

Oversigtskort for nye vindmølleplaceringer

Notat fra DCE, Aarhus Universitet om ansøgers notat om flagermus og traner

Udtalelse fra ansøger om DCEs notat

Fraværende Lars Mogensen

Punkt 8: Forslag til lokalplan nr. 573 for et område til solceller ved Uhrevej samt forslag til tillæg nr. 87 til Kommuneplan 2017-2029

21/18069

Resume

Der foreligger nu forslag til lokalplan og kommuneplantillæg for et solcelleanlæg ved Uhrevej med tilhørende miljørapport. Forslag til planer med tilhørende miljørapporter foreslås sendt i offentlig høring.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at forslag til lokalplan nr. 573 og tillæg nr. 87 til Kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljørapport vedtages med henblik på offentlig høring i 8 uger,

2. at der afholdes borgermøde den 16. eller 17. august 2022 begge dage fra kl. 17.00-19.00 i Karup Kultur- og Forsamlingshus, Bredgade 15, 7470 Karup.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 02-06-2022

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at forslag til lokalplan nr. 573 og tillæg nr. 87 til Kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljørapport vedtages med henblik på offentlig høring i 8 uger, og

2. at der afholdes borgermøde den 17. august 2022 kl. 17.00-19.00 i Karup Kultur- og Forsamlingshus, Bredgade 15, 7470 Karup.

Lars Mogensen var fraværende.

Fraværende:

Lars Mogensen

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede den 1. september 2021 ([link til sag nr. 7 i byrådet den 1. september 2021](#)) at igangsætte planlægningen for et solcelleanlæg ved Uhrevej syd for Kølvrå.

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede den 19. januar 2022 ([link til sag nr. 5 i Økonomi- og Erhvervsudvalget 19. januar 2022](#)) på baggrund af en idéfase at fortsætte planlægningen for solcelleanlægget ved Uhre og godkendte notat med behandling af høringssvar fra idéfasen.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Plan- og projektområdet for et solcelleanlæg ved Uhrevej er i løbet af planprocessen blevet tilpasset, så det nu udgør i alt 283 hektar. Heraf kan der opsættes solceller på 274 hektar. Resten består af eksisterende vejarealer og arealer, som bl.a. skal udlægges til afskærmende beplantning. Oversigtskort er i bilag 1.

Solcelleanlægget forventes at have en årlig produktion på ca. 258.000 MWh og at ville øge andelen af vedvarende energi i Viborg Kommune fra 28,3 % til 32,7 %.

Forvaltningen har udarbejdet et udkast til forslag til tillæg nr. 87 til Kommuneplan 2017-2029 og et udkast til forslag til lokalplan nr. 573, der er i bilag 2.

Forslag til tillæg nr. 87 til Kommuneplan 2017-2029

Med kommuneplantillægget udlægges et nyt rammeområde til tekniske anlæg, der giver mulighed for placering af et solcelleanlæg med tilhørende tekniske anlæg.

Med kommuneplantillægget ophæves følgende i Kommuneplan 2017- 2029:

I retningslinje nr. 11 udtages et mindre område i udpegningen for værdifulde landskaber.

I retningslinje nr. 8 reduceres udpegningen af lokaliseringsmulighed for biogasanlæg og større husdyrbrug med et areal svarende til kommuneplanrammen for solcelleområdet.

Forslag til lokalplan nr. 573

Lokalplansforslagets formål er at udlægge området til et solcelleanlæg med tilhørende tekniske anlæg samt sikre en harmonisk ensartet opstilling af solcellerne og en afskærmende beplantning, så etableringen af anlægget tager mest muligt hensyn til omkringliggende landskab, natur og naboer.

Planforslaget sikrer desuden, at arealerne tilbageføres til jordbrugsmæssig anvendelse eller henlægges som natur, når solcelleanlægget tages ud af drift, ligesom planen i solcelleanlæggets driftsperiode sikrer, at den økologiske forbindelse sikres og faunapassagen fortsat eksisterer på tværs af området.

Planområdet ligger i landzone og skal forblive i landzone. Planforslaget fastlægger, at planen erstatter de landzonetilladelser, der ellers vil være nødvendige, for at projektet kan gennemføres.

Planforslaget fastslår, at der benyttes solceller på trackere, der opstilles i parallelle rækker i nord-sydliggående retning, som kan dreje efter solen.

Planforslaget giver desuden mulighed for etablering af en transformerstation centralt i planområdet med udendørs tekniske konstruktioner med en maksimal højde på 8,5 meter. Derudover kan der opsættes en lynafleder med en højde på op til 22 meter.

Med den endelige vedtagelse af planforslagene vil lokalplanen være i overensstemmelse med Kommuneplan 2017-2029.

Borgermøde

Forvaltningen foreslår, at der afholdes borgermøde om planforslagene tirsdag den 16. august eller onsdag den 17. august 2022, begge dage fra kl. 17-19 i Karup Kultur- og Forsamlingshus.

Miljørapport

Der er udarbejdet en miljørapport for planerne og det konkrete ansøgte projekt, der er i bilag 3. Miljørapporten skal i høring samtidig med planforslagene.

I miljørapporterne for hhv. planerne og projektet fokuseres der i hovedtræk på:

- Visuel påvirkning af landskabelig karakter
- Energi og klima
- Naturinteresser
- Støj, vibrationer og refleksioner
- Arealforbrug og arealanvendelse

I miljørapporterne vurderes det, at planerne og det ansøgte projekt ikke vil give anledning til en væsentligt negativ påvirkning af de undersøgte forhold. Planerne vil give mulighed for et solcelleanlæg, som bl.a. kan forandre landskabsoplevelsen og forholdene for naturen i området og give anledning til støj og vibrationer fra de tekniske installationer. Det vurderes dog samlet set, at planerne og projektet ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning med de valgte afværgeforanstaltninger.

Afværgeforanstaltningerne er bl.a. fastlagt i planforslagenes rammer og bestemmelser og vil i det omfang, det ikke kan fastlægges i planerne, blive fastlagt som vilkår i den tilladelse til projektet, der skal gives i henhold til § 25 i miljøvurderingsloven (tidligere kaldet VVM-tilladelse). Udkast til tilladelse ses i bilag 4.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Hvis Klima- og Miljøudvalget videresender planforslagene og miljørapporterne til Økonomi- og Erhvervsudvalget samt byrådet med indstilling om, at planforslagene og miljørapporterne offentliggøres, og byrådet efterfølgende godkender planforslagene og miljørapporterne med henblik på 8 ugers høring, vil planforslagene og miljørapporterne blive offentliggjort i perioden fra primo juli 2022 til medio september 2022. Høringssvar vil efterfølgende blive behandlet og forventes forelagt politisk i december 2022 med henblik på endelig vedtagelse af planforslagene.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Hvis planerne vedtages endeligt, kræver projektet en tilladelse efter § 25 i miljøvurderingsloven (VVM-tilladelse). Udkast til tilladelse er vedhæftet som bilag 4.

Økonomiske ordninger til fremme af solcelleanlæg

Lov om fremme af vedvarende energi indeholder en ordning for værditab på beboelsesejendomme, som skyldes solcelleanlæg.

Loven indeholder desuden en salgsordning og en bonusordning for beboelsesejendomme i en afstand på op til 200 meter til solcelleanlægget, hvor boligen enten kan sælges til en værdi fastsat af en uafhængig taksationsmyndighed, eller hvor boligen kan få en årlig kontant skattefri bonus.

Der oprettes en grøn pulje, hvortil opstiller af solceller skal betale 40.000 kr. pr. opstillet MW. Det forventes, at der kan opstilles 258 MWp i planområdet ved Uhrevej, og det vil udløse 10,3 mio. kr. til grøn pulje. Kommunen skal administrere puljen, som kan anvendes bredt til kommunale tiltag.

Bilag

Oversigtskort for solcelleanlæg ved Uhrevej

Udkast til forslag til lokalplan 573 solcelleanlæg ved Uhrevej samt tillæg nr. 87 til Kommuneplan 2019-2029

Udkast til forslag til samlet miljørapport for solceller ved Uhrevej

Udkast til Paragraf 25-tilladelse for solcelleanlæg ved Uhrevej

Fraværende Lars Mogensen

Punkt 9: BioCirc, etablering af cirkulær bioøkonomisk klynge i Viborg Kommune

22/15810

Resume

Forvaltningen er i dialog med virksomheden BioCirc, som ønsker at etablere sig i Viborg Kommune med konceptet Viborg Go Green. BioCirc har udviklet et koncept for en fuld cirkulær bioøkonomisk klynge, som potentielt kan transformere Viborg Kommunes samlede energiforbrug til at være baseret på grønne energikilder indenfor 3-4 år efter myndighedsgodkendelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget anbefaler byrådet,

1. at forvaltningen arbejder videre med og prioriterer en kommende ansøgning,
2. at forvaltningen går i videre dialog med BioCirc med henblik på at konkretisere omfang og placering af anlæggene og deres miljømæssige påvirkninger.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 02-06-2022

Klima- og Miljøudvalget anbefaler byrådet,

1. at forvaltningen arbejder videre med og prioriterer en kommende ansøgning, og
2. at forvaltningen går i videre dialog med BioCirc med henblik på at konkretisere omfang og placering af anlæggene og deres miljømæssige påvirkninger.

Lars Mogensen var fraværende.

Fraværende:

Lars Mogensen

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Anlægget

Virksomheden BioCirc har udviklet et koncept for en fuld cirkulær bioøkonomisk klynge, som angiveligt kan transformere Viborg Kommunes samlede energiforbrug til at være baseret på grønne energikilder indenfor 3-4 år efter myndighedsgodkendelser. Samtidig recirkuleres næringsstoffer og materialer, således at byggestenene i det cirkulære system er affaldsprodukter fra kommunens landbrug, virksomheder og borgere (bilag 1).

BioCircs cirkulære bioøkonomiske klynge vil være struktureret som en reel energio. Dette muliggør fordelene ved sektorkobling, hvor princippet er, at output fra en proces bruges som input i en anden proces i et sammenhængende cirkulært system.

Projektet omfatter 16 vindmøller, 575 ha solceller og et industriområde på 20 ha, der rummer biogasanlæg, brintanlæg, pyrolyseanlæg og græsproteinanlæg.

Miljøvurdering, miljøkonsekvensvurdering og planlægning

Et anlæg som det skitserede vurderes at være omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1, og der skal derfor gennemføres en miljøvurdering af det samlede projekt.

Etablering af anlægget kræver kommuneplantillæg og lokalplan.

Overskudsvarme

Den cirkulære bioøkonomiske klynge producerer meget store mængder overskudsvarme med høj temperatur. Overskudsvarmen tilbydes som udgangspunkt fjernvarmeselskaberne i Viborg Kommune uden afregning.

Græsprotein og biokul

En vigtig dimension i konceptet er fokus på forbedring af vandmiljøet i Limfjorden og Hjarbæk fjord. Etableringen af en græsproteinfabrik muliggør, at landbrugserhvervet i Viborg Kommune kan prioritere dyrkning af græs og dermed reducere udledningen af næringstoffer til vandmiljøet markant.

Landbrugserhvervet i Viborg Kommune vil desuden kunne drage fordel af etableringen af et pyrolyseanlæg i fuld skala i den cirkulære bioøkonomiske klynge. CO₂-binding via omdannelse af organiske restprodukter fra landbruget til biokul er udset til at være et vigtigt virkemiddel i den grønne omstilling af landbruget. Det vil Viborg Kommunes landbrugserhverv få adgang til.

Forvaltningens bemærkninger

Projektet Viborg Go Green har potentiale til at flytte Viborg Kommune op på den grønne dagsorden. Projektet er af en størrelse, som stiller krav om stor borgerinddragelse, ikke mindst i de berørte lokalområder, ligesom der bør arbejdes for, at projektet bliver attraktivt for berørte borgere via bl.a. kompenserende foranstaltninger samt adgang til billig varmforsyning.

Endelig vil evt. etablering af BioCirc Fonden Viborg kunne fremme en positiv udvikling i det byggede miljø i hele Viborg Kommune.

Et anlæg som det beskrevne vil naturligvis medføre en væsentlig påvirkning af omgivelserne. Påvirkningerne kan dog ikke på det foreliggende grundlag vurderes nærmere.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

BioCirc oplyser, at de i forbindelse med etablering af anlægget ønsker at etablere en almennyttig fond. En del af overskuddet fra selskabet overføres til fonden, hvis formål vil være at opføre større anlægsaktiver, f.eks. sportshaller, parker osv., som overdrages til Viborg Kommune, og som gør det attraktivt at være borger og virksomhed i Viborg Kommune. Bestyrelsen for fonden tænkes valgt af det til enhver tid siddende byråd i Viborg Kommune.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Viborg Go Green - Projektbeskrivelse

Fraværende Lars Mogensen

Punkt 10: Ansøgning om dobbelthus på Vældgaardvej 2F i Kvols

21/44356

Resume

Udvalget skal tage stilling til, om udvalget vil meddele landzonetilladelse til et dobbelthus i Kvols på en del af et grønt areal, der ifølge kommuneplanens bestemmelser for Kvols ikke må bebygges. Der er negative nabobemærkninger og bemærkninger fra Viborg Stift. Det ansøgte byggeris placering er markeret på oversigtskort i bilag 1.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget beslutter at meddele afslag med hjemmel i planlovens § 35.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 02-06-2022

Udvalget ser positivt på ansøgningen, og der tages stilling til ansøgningen i forbindelse med kommende revision af Kommuneplanen.

Stine Isaksen ønsker på grundlag af det forelagte at give afslag.

Lars Mogensen var fraværende.

Fraværende:

Lars Mogensen

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Forvaltningen har orienteret de nærmeste naboer, herunder det lokale menighedsråd, om ansøgningen om et traditionelt dobbelthus med carporte. Ansøgningen fremgår af bilag 2.

5 naboer har udtalt sig imod det ansøgte. Bemærkningerne omhandler i hovedtræk følgende:

- at det grønne område ikke bør bebygges, da det anvendes rekreativt af byens borgere og giver luft i tæt landsbybebyggelse
- at byggeriet skygger
- at byggeriet tager udsigt til kirken
- at der ikke bliver plads til yderligere trafik og parkering, og at der er risiko for skader på bygninger tæt på adgangsvej, og
- at yderligere flisebelægning vil medføre mere overfladevand.

En nabo har udtalt sig for det ansøgte. Naboen vurderer, at lokalsamfundet er bedst tjent med udvikling i området.

Menighedsrådet har også udtalt sig for det ansøgte. Menighedsrådet vurderer, at huset passer i området og giver en god afgrænsning mellem det grønne område og Vældgaardvej. Menighedsrådet vurderer desuden, at byggestilen falder naturligt ind i omgivelserne og er i god balance med kirke og kirkedige.

Menighedsrådet har orienteret Viborg Stift om ansøgningen. Stiftet har udtalt sig imod det ansøgte. Den kongelige bygningsinspektør vurderer, at byggeriet vil bryde den direkte sigtelinje, der viser tårnet i dets fulde højde, og at kirkens solitære position bliver svækket. Endvidere påpeges det, at byggeriet vil få indvirkning på udsyn fra kirken og kirkegården. Stiftet baserer sin udtalelse på, at Kvols Kirke ligger højt på skråningen ned mod Hjarbæk Fjord med udsyn over både byen og landskabet mod nordøst og sydøst. Mod vest stiger skråningen fortsat, og kirken er skærmet af et læhegn. Kirkens solitære position på grænsen mellem land og by, hvor bybebyggelsen kun støder op mod kirkegårdens østlige afgrænsning, vurderes at blive svækket ved opførelse af byggeri i det grønne område. Trods rækkehusets beskedne

højde vurderes det langstrakte udsyn, særligt fra våbenhusets indgang, at blive yderligere blokeret. Bygningsinspektøren og stiftet anbefaler derfor, at det grønne område forbliver ubebygget.

Bemærkninger fremgår af bilag 3.

Ansøger har kommenteret bemærkningerne. Kommentarerne fremgår af bilag 4, og hovedpunkterne er:

- at der fortsat vil være et grønt areal til rekreativ anvendelse for alle
- at kommuneplanen giver mulighed for bl.a. tæt/lav bebyggelse
- at byggeriet opføres med en højde på kun 5½ m, selv om kommuneplanen giver mulighed for 8½ m
- at udsyn til kirken kun ændres i begrænset omfang, da der stadig vil være grønt område mellem kirken og nybyggeriet, og da man fortsat vil kunne se kirken nogle steder fra
- at skyggegener vurderes at være begrænsede pga. højdeforskel, og
- at der projekteres 4 parkeringspladser på grunden – to biler pr. bolig.

Beskrivelse

Da Kvols ligger i landzone, kræves en landzonetilladelse efter planlovens § 35. Ejendommen er omfattet af kommuneplanrammen KVOL.C1.01, som udlægger området til en blanding af boliger og erhverv. Kommuneplanrammen indeholder foruden bebyggelsesregulerende bestemmelser også en særbestemmelse om, at et grønt område nord for kirken og kirkeomgivelserne ikke må bebygges. Det grønne område fremgår alene som en særbestemmelse og vises ikke på kort. Tidligere kommuneplaner viste en afgrænsning af området på kort.

Vældgaardvej 2F ligger på en del af det grønne område, som ifølge kommuneplanens formulering ikke må bebygges.

Kvols er udpeget som en landsby med særlig kulturhistorie, og landsbyen ligger indenfor et større kulturmiljø omkring Hjarbæk Fjord. Området nord for kirken er åbent og ubebygget. Området er ikke fredet eller udpeget som kirkeomgivelse.

Forvaltningen vurderer, at det grønne område nord for kirken bør opretholdes som et åbent område uden bebyggelse. Sammen med fredningen vil det sikre et indblik til kirken, som det er blevet sikret under flere generationer af kommuneplaner, ifølge hvilke området skulle friholdes for bebyggelse. Derved sikres kirkens solitære position, som stiftet fremhæver.

Forvaltningen har tidligere udtalt, at kommunen vil være positivt indstillet overfor to boliger på den nordligste og dermed laveste del af det grønne område nord for kirken – under forudsætning af, at der ikke kommer væsentlige indsigelser fra naboer. Forvaltningen vurderer, at de modtagne indsigelser fra både naboer og stiftet er væsentlige. Den ansøgte bebyggelse vil medføre en fortætning af landsbyen, som i forvejen er tæt bebygget her og har smalle, slyngede, bygningsnære veje, der ikke er indrettet til den moderne trafiks omfang og karakter.

Forvaltningen vurderer, at den ansøgte, traditionelle byggestil ikke er i strid med udpegningen som værdifuldt kulturmiljø. Det er således ikke byggestilen, men placeringen i den tætte, gamle landsbymidte, der begrunder indstillingen om afslag.

Det taler desuden imod en landzonetilladelse til den ansøgte placering, at der er rummelighed til at bygge nye boliger i den vestligste del af landsbyen.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Kommuneplanen udlægger Kvols til en blanding af åben/lave og tæt/lave boliger i max. 1½ etage med saddeltag samt erhverv i landzone. Det grønne område nord for kirken og kirkeomgivelserne må ifølge kommuneplanens formulering ikke bebygges.

I forbindelse med den kommende revision af kommuneplanen vil forvaltningen overveje at tydeliggøre, hvilket grønt område særbestemmelsen gælder for.

Der er ingen lokalplan i Kvols. Forvaltningen vurderer, at et projekt med yderligere to boliger indenfor landsbyafgrænsningen ikke udløser lokalplanpligt.

Adgangsvejen til Vældgaardvej 2F er en privat fællesvej. Det er et privatretligt spørgsmål, om og under hvilke betingelser den private fællesvej kan anvendes til den på nuværende tidspunkt ubebyggede ejendom, hvis ejendommen bebygges.

Bilag

Oversigtskort

Ansøgningsmateriale

Bemærkninger til ansøgning

Ansøgers kommentarer til bemærkninger

Fraværende Lars Mogensen

Punkt 11: Etablering af vandsamarbejde til beskyttelse af grundvand og drikkevand i Viborg Kommune

19/44083

Resume

Klima- og Miljøudvalget skal, på baggrund af den opdaterede status fra vandværkerne, træffe beslutning om etablering af et vandsamarbejde i Viborg Kommune.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at der etableres et vandsamarbejde, som omfatter alle almene vandværker i Viborg Kommune med virkning fra 2023 til 2032,
2. at vandsamarbejdet senest skal være oprettet i 2022, så indbetaling til vandsamarbejdet kan ske fra 2023,
3. at Viborg Kommune har til hensigt at stille vilkår i vedtægterne for et fremtidigt vandsamarbejde om, at vandværker, som har haft udgifter til grundvandsbeskyttelse før vandsamarbejdet blev etableret, skal kompenseres økonomisk,
4. at vandsamarbejdet påbydes alle almene vandværker i Viborg Kommune efter Vandforsyningslovens § 48.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 02-06-2022

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at der etableres et vandsamarbejde, som omfatter alle almene vandværker i Viborg Kommune med virkning fra 2023 til 2032,
2. at vandsamarbejdet senest skal være oprettet i 2022, så indbetaling til vandsamarbejdet kan ske fra 2023,
3. at Viborg Kommune har til hensigt at stille vilkår i vedtægterne for et fremtidigt vandsamarbejde om, at vandværker, som har haft udgifter til grundvandsbeskyttelse før vandsamarbejdet blev etableret, skal kompenseres økonomisk, og
4. at vandsamarbejdet påbydes alle almene vandværker i Viborg Kommune efter Vandforsyningslovens § 48.

Kurt Mosgaard stemmer imod beslutningen.

Lars Mogensen var fraværende.

Fraværende:

Lars Mogensen

Sagsfremstilling

Historik

På møde i Klima- og Miljøudvalget den 26. april 2022 ([link til sag nr. 15 i Klima- og Miljøudvalget den 26. april 2022](#)) udsatte udvalget beslutningen om endelig vedtagelse af et vandsamarbejde med beslutningen om, at Klima- og Miljøudvalget er sindet, at der etableres et vandsamarbejde, men ønsker en opdateret status fra vandværkerne på udviklingen siden 2020, inden der træffes beslutning.

Klima- og Miljøudvalget blev på mødet den 22. marts 2022 ([link til sag nr. 17 i Klima- og Miljøudvalget den 22. marts 2022](#)), via en temadrøftelse med oplæg fra forvaltningen (bilag 1), orienteret om baggrunden for det tidligere arbejde med at etablere et vandsamarbejde til beskyttelse af grundvand og drikkevand i Viborg Kommune.

På Klima- og Miljøudvalgsmødet den 17. september 2020 ([link til sag nr. 15 i Klima og Miljøudvalget den 17. september 2020](#)) udsatte udvalget beslutningen om endelig vedtagelse af et vandsamarbejde med beslutning om, "at sagen udsættes

med henblik på at få en juridisk vurdering af mulighederne for at fastsætte økonomiske vilkår for samarbejdet”.

Inddragelse og høring

Forvaltningen har i november og december 2019 afholdt fem møder, hvor de almene vandværker var inviteret.

På møderne blev vandværkerne informeret om, hvad et fremtidigt vandsamarbejde kunne indeholde, ligesom vandværkerne via gruppearbejde og diskussion havde mulighed for at komme med input til et fremtidigt vandsamarbejde.

Den 27. januar 2020 blev der afholdt et afsluttende stormøde på rådhuset, hvor også Klima- og Miljøudvalget var inviteret. Her var alle almene vandværker inviteret, og der var lejlighed til at komme med spørgsmål og input til et fremtidigt vandsamarbejde.

Viborg Vandråd har deltaget aktivt i processen samt bidraget til udarbejdelse af udkast til vedtægter for et fremtidigt vandsamarbejde.

I processen har et flertal af de fremmødte vandværker tilkendegivet en positiv indstilling til et vandsamarbejde, som skal gælde for alle almene vandværker i kommunen.

Forslag til etablering af et vandsamarbejde har været udsendt i skriftlig høring ved alle vandværker fra den 6. april 2020 til den 3. juni 2020.

Forslag til etablering af vandsamarbejdet er efter høringsperioden og med de indarbejdede høringssvar forelagt Grundvandsforum den 7. juli 2020. Grundvandsforum tilkendegav på mødet en række synspunkter med udgangspunkt i en generelt positiv indstilling til et vandsamarbejde i Viborg Kommune.

Forslaget til etablering af et vandsamarbejde har for 2. gang været i skriftlig høring ved alle vandværker fra den 28. april 2022 til den 12. maj 2022.

Beskrivelse

Beslutningen om, hvorvidt der skal etableres et vandsamarbejde i Viborg Kommune, blev på Klima- og Miljøudvalgets møde den 17. september 2020 ([link til sag nr. 15 i Klima- og Miljøudvalget den 17. september 2020](#)) udsat. Formålet var at indhente en juridisk vurdering af Viborg Kommunes muligheder for at fastsætte økonomiske vilkår for samarbejdet.

På den baggrund har forvaltningen bedt advokatfirmaet Energi & Miljø (bilag 2) undersøge, om byrådet kan stille som vilkår i et vandsamarbejde, at vandværker og forsyningsselskaber, som har investeret i grundvandsbeskyttelse inden vandsamarbejdets ikrafttrædelse, skal have dokumenterede, afholdte udgifter refunderet af vandsamarbejdet.

Den juridiske vurdering fra Energi & Miljø (bilag 3 og bilag 4) er,

- at såfremt vandsamarbejdets medlemmer ikke i fællesskab kan beslutte en kompensationsmodel, kan byrådet stille vilkår herom,
- at der i forbindelse med et påbud kan fastsættes en tidsramme for, hvor langt tilbage i tiden en kompensation skal gives,
- at kompensationen kan gradueres efter, hvornår investeringen er udført, således at kompensationsgraden kan kobles til investeringens afskrivning.

Forvaltningen finder det relevant, at de vandværker, som har udvist rettidig omhu og investeret i grundvandsbeskyttelse før etablering af et vandsamarbejde, kompenseres økonomisk.

Den seneste skriftlige høring af vandværkerne har givet anledning til 18 høringssvar. Høringssvarenes centrale pointer og forvaltningens bemærkninger hertil fremgår af bilag 5, som også indeholder høringssvar fra den første høring. Alle høringssvar kan ses i deres fulde længde i bilag 6.

De indkomne høringssvar er i det følgende opsummeret og berører især 4 centrale emner:

1. Energi Viborg nævner i deres høringssvar, at advokatfirmaet Energi & Miljø i sit notat (bilag 3) har konkluderet, at Energi Viborg ikke kan kompenseres for tidligere afholdte investeringer i grundvandsbeskyttelse af kildefeltet ved Nordværket. Årsagen er, at grundvandsbeskyttelsen kun er til fordel for Energi Viborgs egne kunder.

Forvaltningen har bedt Energi og Miljø om at præcisere deres tidligere notat i spørgsmålet om, hvorvidt: ”Vandsamarbejdet skal refundere dokumenterede udgifter, som vandværket allerede har investeret i grundvandsbeskyttelse, såfremt indsatsen vurderes fagligt relevant og omfatter beskyttelsen af det pågældende vandværks indvindingsopland”.

Energi og Miljø har vurderet (se bilag 4): ”at selvom det er muligt at fastlægge, hvilket vandværk der har fordel af drikkevandsbeskyttelsen, eksempelvis fordi de har hvert deres indvindingsområde, så vil de fortsat på fælles basis kunne afholde udgifterne til drikkevandsbeskyttelse i et vandsamarbejde”. Det betyder også, at Energi Viborg vil kunne kompenseres via et vandsamarbejde for afholdte udgifter inden for eget indvindingsopland.

2. Ørum Vandværk og Stoholm Vandværk nævner i deres høringssvar, at det er for sent at etablere et vandsamarbejde. Stoholm Vandværk nævner specifikt, at ”alle vandværker nu er i gang med projekter for at beskytte drikkevand, samt nødforbindelser til andre vandværker”.

Formålet med at etablere et vandsamarbejde er ”at medfinansiere de til enhver tid vedtagne indsatser til beskyttelse af drikkevandsressourcer i Viborg Kommune. Beskyttelsen omfatter indsatsområder (IO) og boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)”.

Det er ifølge forvaltningens oplysninger langt fra alle vandværker, der er i gang med at beskytte drikkevandet. Ud af de ca. 50 vandværker, som har et sårbart BNBO, er forvaltningen bekendt med, at der er påbegyndt aftaler ved 8-10 vandværker, og at 3 aftaler er gennemført. Derudover skal Viborg Kommune sammen med vandværkerne gennemføre de tiltag, som de vedtagne indsatsplaner til beskyttelse af grundvand og drikkevand beskriver. Det er en omfattende opgave, som Viborg Kommune og vandværkerne forventeligt skal samarbejde om at løse i en lang årrække.

3. Mønsted vandværk foreslår, at det enkelte vandværk selv hensætter midler og udarbejder en plan for grundvandsbeskyttelsen, mens kommunen via godkendelse af vandværkets takstblad kontrollerer, at hensættelserne er tilstrækkelige.

Forvaltningen har tidligere argumenteret imod en model med selvfinansieret grundvandsbeskyttelse hos det enkelte vandværk. Det skyldes for det første, at behovet for grundvandsbeskyttelse varierer meget, afhængig af de lokale geologiske forhold. En sådan model vil derfor medføre store prisforskelle på vandtaksten, som følge af meget forskellige udgifter til grundvandsbeskyttelse på tværs af vandværker. For det andet strømmer grundvandet over store afstande, og en sammenhængende beskyttelsesindsats kræver planlægning, som i mange tilfælde rækker ud over det enkelte vandværks interesser.

4. Mønsted Vandværk bemærker, at Energi og Miljø i deres notat nævner, at det anbefales, at man begrænser muligheden for kompensation ift. grundvandsbeskyttelse til 3 år.

Forvaltningen tolker svaret fra Energi og Miljø således, at det blot er en anbefaling. Vandsamarbejdet har mulighed for at kompensere for indsatser, som ligger eksempelvis 20 år tilbage i tiden. Herved kan vandværker, som har udvist rettidig omhu, kompenseres økonomisk af vandsamarbejdet. Forvaltningen anbefaler, at historiske indsatser kompenseres, så alle vandværker bidrager ensartet til grundvandsbeskyttelse – historisk såvel som fremadrettet.

Forvaltningens bemærkninger

Viborg Kommune er arealmæssigt en af landets største kommuner. Det vil derfor fortsat være vigtigt med en decentral vandforsyningsstruktur, der kan sikre, at:

- Alle dele af kommunen forsynes med rent drikkevand med en ensartet prissætning af grundvandsbeskyttelsen
- Alle vandforbrugere i hele Viborg Kommunes geografi har en garanti for adgang til rent drikkevand i fremtiden.

Dette vil etablering af et vandsamarbejde fremme under forudsætning af, at alle vandværker deltager. Dette kan sikres ved, at et vandsamarbejde påbydes alle almene vandværker efter § 48 i Vandforsyningsloven.

Forvaltningen vurderer, at forsyninger, som har investeret i en faglig og forsvarlig grundvandsbeskyttelse, bør kompenseres af et vandsamarbejde. Vi vurderer, at Energi og Miljø bekræfter, at dette er muligt i regi af et vandsamarbejde, uanset om investeringen lægger mere end 3 år tilbage i tiden.

Forvaltningen vurderer, at Viborg Kommune med fordel kan facilitere opstarten af vandsamarbejdet bistået af en ekstern juridisk ekspert. Formålet er at sikre en effektiv opstart af vandsamarbejdet, hvor vandværkerne får den nødvendige støtte til at få etableret gode, langtidsholdbare vedtægter for vandsamarbejdet.

Forvaltningen vurderer desuden, at det er væsentligt, at et vandsamarbejde organiseres på en måde, hvor Viborg Kommunes relevante faglige kompetencer indenfor planlægning, grundvandsbeskyttelse mv. bidrager positivt til samarbejdet. Se udkast til ”Vedtægter for et vandsamarbejde i Viborg Kommune” (bilag 7 og bilag 8).

Vandværkerne står sammen med berørte lodsejere og Viborg Kommune med en stor og vigtig opgave, idet beskyttelse af grundvandet inden for de boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) gerne skal gennemføres inden udgangen af 2022 ([link til sag nr. 16 i Klima- og Miljøudvalget den 17. september 2020](#)). De kommende BNBO-erstatningsaftaler kan med fordel indgås mellem vandværker og lodsejerne inden udgangen af 2022 og finansieres med tilbagevirkende kraft af vandsamarbejdet.

Udover BNBO-opgaven skal Viborg Kommune sikre sårbare indsatsområder og indvindingsoplande til vandværkerne, som er udpeget i kommunens indsatsplaner. Denne opgave er grundlaget for, at grundvandet bliver beskyttet i fremtiden. Et vandsamarbejde vil sikre finansieringen og den nødvendige fremdrift med at beskytte vores fremtidige grundvandsressource.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Vandsamarbejdet for de almene vandværker i Viborg Kommune etableres med virkning fra 1. januar 2023.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Vandforsyningsloven, § 48.

Bilag

Præsentation fra KMU-temamøde den 22. marts 2022 om vandsamarbejde

Spørgsmål til Energi og Miljø

Svar til forvaltningen fra Energi og Miljø september 2020

Præciseret svar til forvaltningen fra Energi og Miljø april 2021

Alle indkomne høringssvar med bemærkninger fra forvaltningen

Indkomne høringssvar i deres fulde ordlyd

Udkast til vedtægter for et vandsamarbejde i Viborg Kommune

Områdeinddeling

Fraværende Lars Mogensen

Punkt 12: Høringssvar til forslag til vandområdeplaner 2021-2027

22/2832

Resume

Miljøministeriet har i december 2022 sendt forslag til vandområdeplaner for perioden 2021-2027 i 6 måneders offentlig høring. Det omfattende høringsmateriale kan ses på Miljøministeriets hjemmeside ([link til høringsmaterialet på Miljøministeriets hjemmeside](#)).

Limfjordsrådet og Gudenåkomiteen har hver især udarbejdet et høringssvar. Desuden har Gudenåkomiteen i samarbejde med landbrugets organisationer udarbejdet et fælles høringssvar.

De enkelte høringssvar skal politisk behandles i oplandskommunerne, før høringssvarene sendes til Miljøministeriet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Gudenåkomitéens høringssvar godkendes,
2. at fælles høringssvar for Gudenåkomiteen og landbrugets organisationer godkendes,
3. at Limfjordsrådets høringssvar godkendes,
4. at Viborg Kommune, på baggrund af de meget store kvælstofreduktionskrav i oplandet til Hjarbæk Fjord og Viborg Kommunes igangværende projekt for fjorden, opfordrer miljøministeren til, at et af de kommende kystvandråd placeres i oplandet til Hjarbæk Fjord.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 02-06-2022

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Gudenåkomitéens høringssvar godkendes,
2. at fælles høringssvar for Gudenåkomiteen og landbrugets organisationer godkendes,
3. at Limfjordsrådets høringssvar godkendes, og
4. at Viborg Kommune, på baggrund af de meget store kvælstofreduktionskrav i oplandet til Hjarbæk Fjord og Viborg Kommunes igangværende projekt for fjorden, opfordrer miljøministeren til, at et af de kommende kystvandråd placeres i oplandet til Hjarbæk Fjord.

Lars Mogensen var fraværende.

Fraværende:

Lars Mogensen

Sagsfremstilling

Historik

Den 28. marts 2019 er Klima- og Miljøudvalget orienteret om igangsætning af arbejdet med vandområdeplanerne for 2021-2027 med høring af arbejdsprogram for planerne ([link til sag nr. 7 i Klima- og Miljøudvalget den 28. marts 2019](#)). Den 4. juni 2020 er Klima- og Miljøudvalget orienteret om vandområdeplanernes basisanalyse, som er det faglige grundlag for fastsættelse af miljømål og indsatsprogram ([sag nr. 13 i Klima- og Miljøudvalget den 4. juni 2020](#)).

Den 7. oktober 2020 har byrådet godkendt forslag til vandløbsindsatser i Viborg Kommune i vandområdeplaner for 2021-2027 ([link til sag nr. 13 i byrådet den 7. oktober 2020 om godkendelse af forslag til vandløbsindsatser i Viborg Kommune i oplandet til Limfjorden](#) og [link til sag nr. 14 i byrådet den 7. oktober 2020 om godkendelse af forslag til vandløbsindsatser i Viborg Kommune i oplandet til Randers Fjord](#)).

Inddragelse og høring

Processen for vandområdeplaner for 2021-2027 blev indledt i 2019, hvor der blev nedsat vandråd for hvert af landets 23 hovedvandoplande. Vandrådene bestod af lokale interessenter, som rådgav kommunerne om, hvilke vandløbsindsatser der skulle foreslås som indsatser i vandområdeplanerne for 2021-2027. Kommunerne udarbejdede derefter forslag til indsatsprogram for vandløbenes fysiske tilstand, som i 2020 blev indsendt til Miljøstyrelsen efter politisk godkendelse i de enkelte kommuner. Staten har stort set indsat kommunernes og vandrådernes forslag til indsatsprogram i det forslag til vandområdeplaner, som er sendt i høring.

Miljøstyrelsen har 22. december 2021 sendt forslag til vandområdeplaner for 2021-2027 med tilhørende bekendtgørelser, vejledning og miljørapport i 6 måneders offentlig høring. Fristen for at afgive høringssvar er 22. juni 2022. Høringssvar skal gives på en internetbaseret løsning, hvor der kan indgives et generelt høringssvar, suppleret med høringssvar til specifikke emner og indsatser.

De 3 nævnte høringssvar er sendt til politisk behandling i kommunerne i oplandet med henblik på godkendelse af høringssvarene.

Beskrivelse

Baggrund

Vandområdeplanerne er en væsentlig del af Danmarks implementering af EU's vandrammedirektiv, som fastlægger bindende rammer for vandplanlægningen i medlemslandene. I Danmark er lovgrundlaget gennemført i Lov om vandplanlægning.

Vandområdeplanerne informerer om Statens planer på området, mens de bindende miljømål og indsatsprogrammer fastlægges i de tilhørende bekendtgørelser. Planerne omfatter en periode på seks år og udgør en samlet plan for et godt vandmiljø for vandløb, søer, kystvande og grundvand.

Danmark er inddelt i 4 vandområdedistrikter, som igen er opdelt i 23 hovedvandoplande. Der udarbejdes én vandområdeplan for hvert vandområdedistrikt. Viborg Kommune ligger i vandområdedistrikt Jylland og Fyn og indgår i to hovedvandoplande, Randers Fjord og Limfjorden. Et uddybende notat om vandområdeplanlægningen fremgår af bilag 1.

I forbindelse med projekter i regi af vandområdeplanerne vil berørte lodsejere altid blive inddraget i forbindelse med implementering af indsatserne. Der vil blive gennemført forundersøgelser og konsekvensvurderinger af omfanget af potentielle negative effekter, ligesom projekterne ved realisering vil være omfattet af lovgivningens normale bestemmelser om offentlighed og klagemuligheder.

Høringssvarene er overvejende af generel karakter suppleret af mere specifikke problemstillinger. Bemærkninger om faktuelle fejl i høringsmaterialet indgår ikke i vedlagte høringssvar, men indmeldes direkte i høringsværktøjet.

Foreslåede indsatser i Viborg Kommune

Planerne foreslår en række fysiske vandløbsindsatser (restaureringsindsatser). De foreslåede indsatser svarer stort set til de indsatser, der blev foreslået af vandråd og Viborg Kommune tilbage i 2020. En oversigt fremgår af bilag 2.

Indsatsen vedr. søer handler om at mindske tilførslen af fosfor til søerne. Der er ikke foreslået indsatser i søer eller i søoplande i Viborg Kommune.

Det bemærkes særskilt, at Tange Sø/Tangeværket ikke er udpeget til indsats i forslag til Vandområdeplan 2021-2027. Det fremgår af forslaget, at "Der er derfor ikke fastlagt en konkret indsats rettet mod spærringen ved Tangeværket i vandområdeplanen. Udbyttet af arbejdsgruppens arbejde, herunder gruppens vurderinger af de eksisterende løsningsforslag, vil blive inddraget i ovenstående udviklingsinitiativer frem mod 2024, hvor der vil blive taget stilling til det resterende indsatsbehov.....".

Indsatser vedr. punktkilder handler om at reducere udledningen fra punktkilder (spildevand, industri, dambrug). Der er foreslået en indsats ved et regnbetinget udløb ved Vindelsbækken ved Rødkærsbro. Energi Viborg Vand har allerede etableret et forsinkelsesbassin i 2012 på lokaliteten, og det vil bero på en nærmere vurdering, om der er behov for yderligere indsats. Der er ikke foreslået øvrige indsatser ved punktkilder i Viborg Kommune.

Indsatsen vedr. kystvande handler primært om at mindske tilførslen af kvælstof til kystvande. Den foreslåede kvælstofindsats er ikke fordelt på kommuner, men på oplande til de marine vandområder. Der er et stort indsatsbehov for nogle af de vandområder som berører Viborg Kommune, især Hjarbæk Fjord og den indre del af Limfjorden. Af bilag 3 fremgår beregning af fordelt indsatsbehov 2027 på deloplande fordelt på foreslåede virkemidler.

Høringssvar fra Gudenåkomitéen

Gudenåkomitéen består af politiske repræsentanter fra 7 kommuner i oplandet til Randers Fjord. I hele oplandet er der 13 kommuner, der tilsammen fungerer som vandoplandsstyregruppe, således at formand og næstformand for Gudenåkomitéen også er formand og næstformand for vandoplandsstyregruppen.

Høringssvaret fokuserer primært på de aspekter af vandområdeplanerne, der vedrører kommunernes arbejde med at gennemføre den kollektive indsats for reduktion af næringsstofpåvirkningen af søer og kystvande, og indsatsen med restaurering af vandløb.

De væsentligste punkter i Gudenåkomitéens høringssvar fremgår af bilag 4.

Gudenåkomiteens høringssvar fremgår af bilag 5.

Høringssvar fra Gudenåkomitéen og landbrugets organisationer

Siden 2017 har Gudenåkomitéen som vandoplandsstyregruppe gennem et årligt møde haft en tæt dialog med landbrugets organisationer i oplandet til Randers Fjord om den kollektive indsats (primært vådområder). I 2021 blev den landsdækkende organisation Bæredygtigt Landbrug også inddraget i dette dialogforum. Efter ønske fra landbrugets organisationer er der, udover komitéens eget svar, også udarbejdet et fælles høringssvar til udkast til vandområdeplaner fra Gudenåkomitéen som vandoplandsstyregruppe og de sammenlagt 10 landbrugsorganisationer.

Høringssvaret fokuserer på det lokale samarbejde om at gennemføre vandområdeplanernes målsætninger for den kollektive indsats for reduktion af næringsstofpåvirkningen af søer og kystvande.

I det fælles høringssvar fra Gudenåkomitéen/VOS Randers Fjord og landbrugets organisationer understreges det, at landbruget og kommunerne er klar til at løse opgaven med de kollektive virkemidler sammen, og at det er vigtigt med en samlet planlægning af virkemidlernes anvendelse og placering i oplandet.

De væsentligste punkter i høringssvaret fra Gudenåkomitéen/VOS Randers Fjord og landbrugets organisationer fremgår af bilag 4.

Høringssvar fra Gudenåkomitéen og landbrugets organisationer fremgår af bilag 6.

Høringssvar fra Limfjordsrådet

Limfjordsrådet består af politiske repræsentanter fra 18 kommuner i oplandet til Limfjorden. I samarbejdet koordineres bl.a. gennemførelsen af de kommunale vandplanindsatser i oplandet til Limfjorden.

Høringssvaret fokuserer overvejende på de aspekter af vandområdeplanerne, der vedrører kommunernes arbejde med at gennemføre den kollektive indsats for reduktion af næringsstofpåvirkningen af søer og kystvande, og indsatsen med restaurering af vandløb.

De væsentligste punkter i Limfjordsrådets høringssvar fremgår af bilag 7.

Limfjordsrådets høringssvar er inddelt i et politisk høringssvar suppleret af et uddybende teknisk høringssvar. Det samlede høringssvar fremgår af bilag 8.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningens er enig i de synspunkter, der indgår i de udarbejdede høringssvar.

Af Limfjordsrådets politiske høringssvar fremgår, at Rådet forventer, at et af de kommende tre kystvandråd placeres i oplandet til Limfjorden. Limfjordsrådet har desuden på sit seneste møde peget på, at et sådant kystvandråd med udgangspunkt i Viborg Kommunes igangværende projekt for Hjarbæk Fjord, med fordel kan placeres her.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Fristen for at afgive høringssvar er 22. juni 2022. Vandområdeplanerne skal være færdige og vedtaget 22. december 2022, således at planens indsatser kan gennemføres i perioden 2023-2027.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Alle udgifter til gennemførelse af statens vandområdeplaner, undtagen udgifter indenfor det takstfinansierede område, afholdes som udgangspunkt af staten og midler fra EU.

Juridiske og planmæssige forhold

Kommunerne er forpligtede til at gennemføre de vandløbsrestaureringsindsatser indenfor kommunegrænsen, der fastlægges i indsatsprogrammet. Målene for den kollektive indsats for reduktion af tilførslen af næringsstoffer til søer og kystvande forpligter ikke den enkelte kommune direkte, men er en fælles forpligtelse for alle oplandets kommuner. Den kollektive indsats er baseret på frivillighed for lodsejerne.

Bilag

Notat om vandområdeplanlægning

Oversigt over vandløbsindsatser i Viborg Kommune i Forslag til vandområdeplaner 2021-2027

Beregning af indsatsbehov (kvælstof) 2027 på deloplande fordelt på foreslåede virkemidler

Væsentlige bemærkninger i høringssvar fra Gudenåkomiteen og fælles høringssvar fra Gudenåkomiteen og landbrugets organisationer

Høringssvar fra Gudenåkomiteen

Fælles høringssvar fra Gudenåkomiteen / VOS Randers Fjordoplandet og landbrugets organisationer

Væsentlige punkter i Limfjordsrådets høringssvar

Høringssvar fra Limfjordsrådet

Fraværende Lars Mogensen

Punkt 13: Kystoversvømmelser ved Virksund og Sundstrup

17/33866

Resume

I kommunens klimatilpasningsplan er Virksunddæmning og -sluse og landsbyen Sundstrup udpeget som risikoområde. Det vil sige et område, hvor der er risiko for oversvømmelse af væsentlige værdier i form af bygninger, infrastruktur, forsyningsanlæg mv.

Klima- og Miljøudvalget har i 2020 behandlet en forundersøgelsesrapport af problemstillingen.

Siden har Kystdirektoratet udgivet deres egen oversvømmelseskortlægning, og forvaltningen har holdt et møde med berørte grundejere i Sundstrup.

Udvalget skal tage stilling til, hvad der videre skal ske i sagen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at videre overvejelser om et kystbeskyttelsesprojekt afventer, at der tages endeligt stilling til et projekt ved Thyborøn Kanal,
2. at forvaltningen etablerer live-visning af vandstandsdata fra Virksundslusen på kommunens hjemmeside, som beskrevet i sagsfremstillingen,
3. at forvaltningen afklarer, hvordan grundejere i Sundstrup kan få udleveret sandsække, hvis der opstår risiko for oversvømmelse.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 02-06-2022

Indstillingen blev godkendt med den bemærkning, at alternativer til live-visning af vandstandsdata bør undersøges henset til udgiftens størrelse.

Lars Mogensen var fraværende.

Fraværende:

Lars Mogensen

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget har tidligere behandlet et punkt om forundersøgelse af fremtidige kystoversvømmelser ved Virksund og Sundstrup ([link til sag nr. 4 i Klima- og Miljøudvalget den 8. januar 2020](#)). Udvalget fulgte indstillingen om:

1. at Klima- og Miljøudvalget drøfter rapportens indhold,
2. at Klima- og Miljøudvalget godkender forvaltningens forslag til principper for økonomisk ansvarsfordeling,
3. at forvaltningen holder et møde med berørte grundejere i Sundstrup primo 2020 og derefter afventer Kystdirektoratets kortlægning i 2020, før Klima- og Miljøudvalget tager stilling til, om der skal arbejdes videre med konkrete muligheder for mobil kystsikringsløsning,
4. at beslutning om eventuel etablering af dige eller højvandsmur afventer en endelig afklaring vedr. et projekt ved Thyborøn Kanal,
5. at forundersøgelsens anbefalinger vedr. Virksunddæmning og -sluse behandles i Teknisk Udvalg.

Inddragelse og høring

Forundersøgelsens anbefalinger vedr. sluse- og dæmningsanlæg ved Virksund er overdraget til Trafik og Veje, som står for drift og vedligeholdelse af sluseanlægget.

Den 24. februar 2022 har forvaltningen holdt et møde med berørte grundejere i Sundstrup.

Beskrivelse

Baggrund

I kommunens klimatilpasningsplan er et område ved Sundstrup og Virksund udpeget som risikoområde. Risikoområdet ligger ved den inderste del af Lovns Bredning, hvor Virksunddæmningen adskiller Hjarbæk Fjord fra Limfjorden. Området er udpeget, da klimatilpasningsplanens kortlægning har vist, at Virksundsluse og -dæmning, den lille fiskerihavn samt den kystnære del af landsbyen Sundstrup er i risiko for at blive oversvømmet fra Limfjorden i fremtiden. Oversigtskort fremgår af bilag 1.

For at belyse problemstillingen nærmere er der udarbejdet en forundersøgelse over problemets omfang, indsatsmuligheder, økonomi og principper for udgiftsfordeling. Forundersøgelsen fremgår af bilag 2.

Forundersøgelses konklusioner

Rapportens overordnede konklusion er, at de fleste bygninger i Sundstrup ligger relativt sikkert i forhold til nuværende højvandshændelser. Tilsvarende er dæmning og sluseanlæg indrettet relativt sikkert for nuværende.

I 2050 forventes højvandstanden at stige med godt 50 cm til ca. kote 2,5 for en 100-årshændelse, altså en hændelse der statistisk set indtræffer én gang på 100 år. Koten for en 100-årshændelse nu (2017) er 1,98. Ved den fastlagte kote for en 100-årshændelse i 2050 vil der opstå problemer med oversvømmelse af større dele af Sundstrup. Dertil kommer oversvømmelse af andre bygninger, veje, spildevandsanlæg og øvrige tekniske anlæg.

Virksunddæmning og -sluse er konstrueret til at kunne håndtere varierende vandspejl, og anlægget vurderes at være designet og udført til at være robust ift. stormflodshændelser. Ved fremtidige ekstremhændelser foreligger der dog risiko for at dele af slusen kan tage skade.

Rapporten kommer med en række anbefalinger til kontrol og sikring af sluseanlægget.

For Sundstrup beskriver rapporten en række kystsikringstiltag, som kan sikre området til kote 3,0. Kystsikringstiltagene foreslås differentieret mellem de forskellige områder og foreslås at bestå af:

- Dige
- Højvandsmur
- Højvandsmur kombineret med mobil løsning
- Mobil løsning (til et lavere sikringsniveau end kote 3,0)
- Evt. sikring af enkeltbygninger

Afhængig af løsning er anlægsomkostninger til etablering af sikringstiltag for Sundstrup estimeret til ca. 4-14 mio. kr. ekskl. moms afhængig af valgte sikringstiltag. Med flytning af enkeltbygninger kan prisen stige.

Alle indsatsmuligheder vil være omfattet af kystbeskyttelsesloven, hvor gældende praksis er, at udgifterne fordeles mellem berørte parter efter nytteprincippet. Kommunen kan, men har ikke pligt til at bidrage. Den præcise model herfor fastlægges i forbindelse med beslutning om et konkret projekt.

De fjordnære arealer langs Sundstrup er udpeget som Natura 2000 område og/eller beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3. Denne beskyttelse kan kun fraviges i særlige tilfælde. Rapporten anbefaler en nærmere undersøgelse af Natura 2000-området og de beskyttede naturtyper for vurdering af, om det er muligt at etablere et projekt i området eller hvilke betingelser, der vil være gældende for et evt. sikringstiltag.

Det videre arbejde med et konkret projekt bør inddrage evt. regionale tiltag, som f.eks. en evt. indsats ved Thyborøn Kanal, som vil mindske højvandstande i hele den vestlige del af Limfjorden.

Kystdirektoratets kortlægning

Ultimo 2020 udgav Kystdirektoratet ”Kystplanlægger”, som er en landsdækkende kortlægning af risikoen i kystområder frem til 2120, suppleret af vejledende strategier og forslag til konkrete tiltag til at håndtere oversvømmelses- og erosionsrisikoen ([link til Kystplanlægger](#)). For en længere kyststrækning, som omfatter Sundstrup og Virksund, er Kystdirektoratets strategiforslag på både kort og langt sigt, at det accepteres at risikoniveauet stiger over tid. Det betyder, at Kystdirektoratet er nået frem til, at der ikke er behov for at etablere kystbeskyttelse for at håndtere oversvømmelsesrisikoen.

Indsnævring af Thyborøn Kanal

I et Coast to Coast Climate Challenge projekt, der er støttet af EU LIFE-programmet, har 7 kommuner og forsyningsselskaber ved den vestlige del af Limfjorden fået undersøgt mulighederne for at indsnævre Thyborøn Kanal som værn mod stormfloder i den vestlige del af Limfjorden. EU-projektet afsluttes i 2022. Først herefter vil der blive taget stilling til et egentligt projekt.

Borgermøde

Noget forsinket på grund af corona blev mødet holdt den 24. februar 2022. Knap 30 grundejere deltog i mødet. Der var afbud fra Energi Viborg Vand og fra Kystdirektoratet.

Ved mødet gennemgik forvaltningen sagsforløb og Viborg Kommunes arbejde med klimatilpasning. En repræsentant for Rambøll, som har lavet forundersøgelsesrapporten, gennemgik rapporten.

Der var enighed om det hensigtsmæssige i at afvente endelig stillingtagen vedr. et projekt ved Thyborøn Kanal. Der blev fra grundejerside opfordret til, at Viborg Kommune involverer sig i arbejdet. Forvaltningen svarede, at EU-projektet stort set er afsluttet.

Det var et ønske fra grundejerside at få live-visning af vandstandsdata fra Virksundslusen på nettet. Forvaltningen ville undersøge dette.

Fra grundejerside opleves nuværende oversvømmelsesgener især ved de 2 udløb i Sundstrup, hvor der sker vandstuvning ved højvande. Der er tale om afløbet fra Sundstrup Bæk inkl. regnvand samt et kombineret regnvandsudløb og spildevandsoverløb. Der blev spurgt til evt. flytning af udløbene. Forvaltningen lovede at drøfte emnet med Energi Viborg Vand.

Endelig har en af grundejerne foreslået en mindre hævnings af Sundvej omkring nedkørslen til den lille havn, da det vil mindske oversvømmelsesrisikoen for adskillige ejendomme syd for vejen.

Øvrige indsatsmuligheder blev drøftet. Udlægning af sandsække er en mulighed. Det er en nem og billig løsning, som til gengæld ikke er særlig tæt eller egnet til større oversvømmelser. Forvaltningen lovede at undersøge muligheden for en ordning, hvor borgerne i Sundstrup kan hente sandsække, hvis der opstår risiko for oversvømmelse.

Forvaltningens bemærkninger

Det vil være op til berørte grundejere at beslutte at igangsætte et projekt. Kommunen kan evt. være facilitator i en sådan proces. Forvaltningen er enig i, at det er hensigtsmæssigt at afvente en endelig afklaring vedr. Thyborøn Kanal, før der arbejdes videre med et evt. projekt ved Sundstrup.

Forvaltningen har undersøgt mulighederne for at få live-vandstandsdata fra Virksundslusen vist på kommunens hjemmeside. Det kan godt lade sig gøre, og de viste data vil være af interesse for andre end borgerne i Sundstrup. Etableringsudgiften (til programmering og udstyr) udgør knap 100.000 kr. Dertil kommer en årlig driftsudgift på ca. 3.000 kr. Forvaltningen foreslår, at etableringsudgiften afholdes af driftskontoen til klimatilpasning. Den årlige driftsudgift afholdes som led i slusedriften.

Vedr. udlevering af sandsække ved risiko for oversvømmelse koordineres dette normalt af Beredskabet. Forvaltningen vil afklare nærmere med Beredskabet om forholdene i Sundstrup, herunder om der er behov for at supplere Beredskabets ordning lokalt.

Forslaget om en mindre hævnings af Sundvej vil blive drøftet med vejmyndigheden (Viborg Kommune).

Forvaltningen har holdt et møde med Kystdirektoratet om deres kortlægning sammenlignet med den kortlægning, som Kommunen har fået lavet. Konklusionen var, at der ikke er den store forskel i oversvømmelsesrisiko og -udbredelse. Ud fra en samlet vurdering foreslår Kystdirektoratet, at der ikke skal etableres ny kystbeskyttelse. I stedet foreslås en accept af, at risikoniveauet stiger over tid.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Et evt. projekt ved Thyborøn Kanal vil sandsynligvis først være endeligt afklaret om flere år, da finansiering, miljøpåvirkning mm. skal afklares nærmere.

Øvrig opfølgning vedr. vandstandsdata og sandsække forventes afklaret i løbet af 2022.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort

Forundersøgelsesrapport - Kystoversvømmelser ved Virksundslusen og Sundstrup

Fraværende Lars Mogensen

Punkt 14: Godkendelse af offentlig høring af forslag til landskabsstrategier for Nørreådalens fremtid

18/18405

Resume

De tre kommuner Favrskov, Viborg og Randers har udarbejdet et forslag til regional landskabsstrategi "Nørreådalens fremtid". Dvs. en tværkommunal strategi, der dækker hele ådalen gennem Viborg, Favrskov og Randers kommuner. Der er desuden udarbejdet en lokal landskabsstrategi for Nørreådalens omkring Ø.

Strategierne har fokus på landskabet og emner som: Landbrug, natur, kulturhistorie, friluftsliv og vandets betydning. De indeholder en vision for ådalens fremtid, målsætninger og projektforslag.

Klima- og Miljøudvalget skal godkende forslagene med henblik på udsendelse i offentlig høring.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at forslag til regional landskabsstrategi "Nørreådalens fremtid" godkendes og sendes i høring efter behandling i Favrskov, Randers og Viborg kommuner,
2. at forslag til lokal landskabsstrategi for Nørreådalens omkring Ø godkendes og sendes i høring,
3. at der på baggrund af screening for miljø- og sundhedskonsekvenser træffes afgørelse om, at planlægningen ikke kræver yderligere miljøvurdering.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 02-06-2022

Klima og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at forslag til regional landskabsstrategi "Nørreådalens fremtid" godkendes og sendes i høring efter behandling i Favrskov, Randers og Viborg kommuner,
2. at forslag til lokal landskabsstrategi for Nørreådalens omkring Ø godkendes og sendes i høring, og
3. at der på baggrund af screening for miljø- og sundhedskonsekvenser træffes afgørelse om, at planlægningen ikke kræver yderligere miljøvurdering.

Lars Mogensen var fraværende.

Fraværende:

Lars Mogensen

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet har den 21. september 2016 ([link til sag nr. 13 i byrådet den 21. september 2016](#)) frigivet midler til en landskabsstrategi (ådalplan).

Den 22. marts 2017 ([link til sag nr. 10 i byrådet den 22. marts 2017](#)) frigav byrådet midler til Life-IP projektet: Landmanden som naturforvalter, som landskabsstrategien er et komplementærprojekt til.

Klima- og Miljøudvalget blev den 15. august 2019 ([link til sag nr. 12 i Klima- og Miljøudvalget den 15. august 2019](#)) orienteret om forvaltningens indledende arbejde med projektet Landskabsstrategi Nørreådalens.

Klima- og Miljøudvalget blev den 31. oktober 2019 ([link sag nr. 8 i Klima- og Miljøudvalget den 31. oktober 2019](#)) orienteret om resultater fra en interviewundersøgelse af landmænd og lodsejere i Nørreådalens. Resultatet var en positiv interesse for at deltage i udarbejdelsen af en landskabsstrategi.

Klima- og Miljøudvalget godkendte den 31. oktober 2019 ([link til sag nr. 9 i Klima- og Miljøudvalget den 31. oktober 2019](#)), at forvaltningen påbegynder en proces omkring udarbejdelse af landskabsstrategien, samt at dette indgår i forskningsprojektet ”Regionale landskabsstrategier”.

Klima- og Miljøudvalget blev i april 2020 orienteret om Landskabsstrategi Nørreådal den 23. april 2020 ([link til sag nr. 7 i Klima- og Miljøudvalget 23. april 2020](#)) vedr. projektets indhold samt proces og arrangementer i 2020. Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Klima- og Miljøudvalget blev orienteret om status for Landskabsstrategi Nørreådal den 26. november 2020 ([link til sag nr. 13 i Klima- og Miljøudvalget den 26. november 2020](#)). Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Hjemmesiden Viborg.dk/norreaadalen.dk ([Regional Landskabsstrategi for Nørreådalens fremtid - Viborg Kommune](#)) informerer løbende om projektets status og arrangementer.

Inddragelse og høring

Strategien er et resultat af en meget bred inddragelsesproces lavet af en strategigruppe, som har arbejdet tæt sammen. Strategigruppen består af lokale jordejere, landmænd, foreninger, interesseorganisationer og andre ildsjæle – samt repræsentanter fra de tre kommuner.

Strategigruppens forslag blev præsenteret på et meget velbesøgt offentligt møde den 29. september 2021 i Løvskalhus.

Beskrivelse

Favrskov, Randers og Viborg kommuner er nu klar med et forslag til en regional landskabsstrategi for Nørreådalens fremtid (bilag 1).

Nørreådal er en våd ådal med mange udfordringer f.eks. i forhold til klimaforandringer. Gennem de sidste par år har lokalbefolkning og mange andre med interesse for Nørreådal sat fokus på ådalens kvaliteter og udfordringer.

Ca. 200 landmænd i de tre kommuner er blevet interviewet, der er holdt foredrag, morgenkaffemøder og workshops. Det store arbejde er nu mundet ud i et forslag til en regional landskabsstrategi ”Nørreådalens fremtid”, dvs. en tværkommunal strategi, der dækker hele ådalen, gennem Viborg, Favrskov og Randers kommuner. Strategien er blevet til i en strategigruppe, der består af lokale jordejere, landmænd, foreninger, interesseorganisationer og andre ildsjæle – samt repræsentanter fra de tre kommuner

Strategien tager udgangspunkt i en vision, der kombinerer en jordnær tilgang til livet i ådalen med udsyn og vingeang og ambitionen om at udvikle ådalen til et sammenhængende område af national og international betydning. Visionen er overliggende for en række mål og projekter, der dækker emner som landbrugets udviklingsmuligheder med en åben ådal præget af græsning; udvikling af naturværdierne; fælles forståelse af vandets strømningsveje, understøttet af konkrete analyser; friluftsliv, stier og rekreative muligheder og formidling.

Københavns Universitet har faciliteret hele processen og udarbejdet sammenskrivningen af strategigruppens arbejde. Viborg Kommune har haft den kommunale projektledelse på vegne af de tre kommuner.

Lokal landskabsstrategi for Nørreådalens omkring Ø

Den lokale strategi (bilag 2) er udarbejdet som et supplement til den regionale strategi for hele Nørreådal. Området er overvejende sammenfaldende med det område, hvor Viborg Kommune i samarbejde med Naturstyrelsen gennemfører en multifunktionel jordfordeling (MUFJO) igangsat i 2021. Den lokale strategi skal understøtte den regionale strategi med et højere detaljeringsniveau for det lokale landskab og er i den sammenhæng også et vigtigt arbejdsredskab for Landbrugsstyrelsens jordfordelingsplanlæggere.

Succes og gode erfaringer

Som professor Jørgen Primdahl, der har stået i spidsen for Københavns Universitets arbejde, formulerer det, så har alle medlemmer af grupperne ikke været enige i alt, hvad der står i strategierne, men alle har nikket til helheden.

For at komme dertil har det været en afgørende forudsætning, at vi startede med helt grundlæggende at spørge lodsejerne. Dels om en række faktuelle forhold på deres bedrifter, dels om deres syn på og oplevelse af ådalen. De følte sig hørt, og det var afgørende for deres videre deltagelse i processen.

Københavns Universitets rolle som neutral facilitator med stor troværdighed var vigtig. Det er også en erfaring, at samarbejde betaler sig. Det gælder både i forhold til samarbejdet med lodsejere, lokalsamfund og interesseorganisationer,

og samarbejdet på tværs af kommunale myndigheder og statslige styrelser.

Det er imidlertid også afgørende, at omfattende inddragelsesprocesser som denne ikke sætter de konkrete projektaktiviteter på stand by. Dialogen skaber gode muligheder for sideløbende at realisere diverse projekter. Eksempelvis er der i Viborg Kommune af kommunen og Naturstyrelsen pt. realiseret eller planlagt realiseret vådområder og lavbunds- og klimalavbundsprojekter på i alt 1220 ha i ådalen. Projekter, som vil fjerne 52 t kvælstof/år og knap 15.000 t CO₂ ækvivalenter/år, og projekter på yderligere 400-500 ha er i støbeskeen.

Endelig viser projektet, at en proces som denne kan ses som den gode måde at drive kommunal landdistriktsudvikling på, og at vi her skal have blik for de lidt større regionale sammenhænge og linjer i landskaberne.

Realisering af strategierne

Det kan være et mål at opbygge et partnerskab eller netværk som omdrejningspunkter for et langsigtet samarbejde. Partnerskabet skal både besidde en høj grad af legitimitet og være håndterbart i forhold til den offentlige forvaltning.

Mulighederne for med fondsstøtte at opbygge et sådant partnerskab, et ”landskabsråd” for Nørreådalens, med udgangspunkt i de eksisterende strategigrupper, undersøges pt. i samarbejde med Københavns Universitet. Partnerskabet skal i sit arbejde tage udgangspunkt i de mål, planer og prioriterede projekter, som udgør kernen i landskabsstrategierne.

Et gennemarbejdet forslag forelægges i forbindelse med den endelige vedtagelse af landskabsstrategierne.

Miljøvurdering

De to strategier vurderes på baggrund af en screening ikke at kunne få en væsentlig negativ indvirkning på miljøet og vurderes derfor ikke at være omfattet af krav om miljøvurdering af planer/programmer (bilag 3 og 4). Det begrundes med, at strategierne ikke fastlægger anlægsarbejder, der er optaget i miljøvurderingslovens bilag 1 eller 2, og med at strategierne på sit overordnede detaljeringniveau ikke giver anledning til en væsentlig negativ påvirkning af miljøet. Det vurderes, at flere af strategiernes prioriterede projekter måske kan medføre en positiv påvirkning på bl.a. rekreative forhold og sundhed, men det kan ikke vurderes på baggrund af strategiernes detaljeringniveau og kan først afklares ved en nærmere konkretisering af de enkelte projekter.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Efter den politiske behandling i de 3 kommuner sendes forslaget til regional landskabsstrategi ”Nørreådalens fremtid” og lokal landskabsstrategi for Nørreådalens omkring Ø i offentlig høring frem til 29. august 2022.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Eventuelle udgifter til realisering af strategiernes prioriterede projekter besluttet konkret i forhold til de enkelte projekter.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Nørreådalens fremtid, forslag

Lokal landskabsstrategi for Nørreådalens ved Ø

Screeningsskema, den regionale strategi

Screeningsskema - den lokale strategi

Fraværende Lars Mogensen

Punkt 15: Udpegning af medlemmer til den politiske styregruppe for nyt Gudenåregulativ

17/43018

Resume

I forlængelse af Miljøstyrelsens afgørelse om det fremtidige antal årlige grødeskæringer i Gudenåen arbejdes der med udformningen af et nyt regulativ for Gudenåen fra Silkeborg til Randers.

Klima- og Miljøudvalget skal på den baggrund udpege to medlemmer til den politiske styregruppe for regulativudarbejdelsen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget udpeger to medlemmer til den politiske styregruppe for udarbejdelsen af et nyt regulativ for Gudenåen fra Silkeborg til Randers.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 02-06-2022

Klima- og Miljøudvalget besluttede at udpege Steffen Drejer og Eva Pinnerup til den politiske styregruppe.

Lars Mogensen var fraværende.

Fraværende:

Lars Mogensen

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget og byrådet har fra 2014 behandlet en række sager om nyt regulativ for Gudenåen:

- Den 2. oktober 2014 ([link til sag nr. 10 i Klima- og Miljøudvalget den 2. oktober 2014](#)).
- Den 25. januar 2017 ([link til sag nr. 16 i byrådet den 25. januar 2017](#)).
- Den 1. november 2018 ([link til sag nr. 7 i Klima- og Miljøudvalget den 1. november 2018](#))
- I efteråret 2018 besluttede de relevante politiske udvalg i Silkeborg, Randers og Favrskov kommuner at arbejde videre med et nyt regulativ med en årlig ordinær skæring og en fastholdelse af strømrødbredden i det eksisterende regulativ.
- Den 24. april 2019 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 24. april 2019](#)) besluttede byrådet:
- ”at der rettes forespørgsel til Miljø- og Fødevareministeren om afklaring af uenigheden om antal grødeskæringer i Gudenåen.”
Byrådet besluttede herefter:
”Indstillingen fra borgmesteren godkendes.
- SF’s byrådsgruppe og Flemming Gundersen stemmer imod, idet byrådet opfordres til at give Viborg Kommunes repræsentanter i Styregruppen mandat til fortsat at arbejde for fælleskommunal enighed, med udgangspunkt i én årlig grødeskæring, med mulighed for en ekstra skæring, ud fra objektive kriterier.”
Tilsvarende besluttede de relevante politiske udvalg i Silkeborg, Randers og Favrskov kommuner at rette forespørgsel til Miljø- og Fødevareministeren om afklaring af uenigheden om antal grødeskæringer i Gudenåen.
- Den 28. november 2019 ([link til sag nr. 13 i Klima- og Miljøudvalget den 28. november 2019](#)).
- Den 24. februar 2021 ([link til sag nr. 3 i byrådet den 24. februar 2021](#)).
- Den 19. maj 2021 ([link til sag nr. 7 i byrådet den 19. maj 2021](#)) besluttede byrådet: ”at Viborg Kommune på linje med Silkeborg Kommune ønsker, at en afgørelse om antal grødeskæringer i Gudenåen afventer fornyede kommunale drøftelser på politisk niveau, under forudsætning af at formandskabet har mandat til at forhandle en årlig grødeskæring med mulighed for en ekstra skæring”.

Senest besluttet

Klima- og Miljøudvalget blev i uge 25 (2021) orienteret om Miljøstyrelsens afgørelse i sagen om uenighed vedr. det årlige antal grødeskæringer samt afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet om vedligeholdelsen af Gudenåen i 2018

på Silkeborg Kommunes strækning.

Den 16. september 2021 ([link til sag nr. 7 i Klima- og Miljøudvalget den 16. september 2021](#)) tog Klima- og Miljøudvalget en orientering om status efter Miljøstyrelsens og Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelser til efterretning.

Klima- og Miljøudvalget tager den 8. december 2021 ([link til sag nr. 1 i Klima- og Miljøudvalget den 8. december 2021](#)) den politiske styregruppes beslutning om, at forvaltningerne i de 4 kommuner, på baggrund af Miljøstyrelsens afgørelse, teknisk kan arbejde videre med:

- et regulativ med én årlig grødeskæring på 7 meter mellem Silkeborg og Tange Sø
- én årlig grødeskæring på 10 meter mellem Tange Sø og Randers
- samt mulighed for ekstraordinær skæring efter objektive, kontrollerbare kriterier.
- til efterretning.

Den 26. januar 2022 besluttede byrådet ([link til sag nr. 6 i byrådet den 26. januar 2022](#)) i tillæg til Klima- og Miljøudvalgets beslutning fra den 8. december 2021:

1. at mulighederne for brug af undtagelsesbestemmelserne i Habitatdirektivet forfølges.

Stine Isaksen stillede ændringsforslag om:

at mulighederne for brug af undtagelsesbestemmelserne i Habitatdirektivet ikke forfølges.

For ændringsforslaget stemte 2 (Stine Isaksen og Aksel Rosager Johansen) imod stemte 26. Ændringsforslaget blev hermed forkastet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Et regulativudkast med én årlig ordinær grødeskæring samt mulighed for en ekstraordinær grødeskæring forventes at kunne være opdateret og fremlagt til politisk behandling sommeren 2022.

Forinden afholdes et møde i den politiske styregruppe med medlemmer fra Randers; Favrskov, Silkeborg og Viborg Kommune. Hver kommune udpeger to medlemmer til styregruppen.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Fraværende Lars Mogensen

Punkt 16: Skovbegravelsesplads ved Kallestrupgaard

22/4513

Resume

Kallestrupgaard har ønske om at anlægge en skovbegravelsesplads i en skov på deres ejendom.

Da anlæggelse af begravelsespladser er et offentligt reguleret anliggende, er det en forudsætning, at skovbegravelsespladsen anlægges som en kommunal begravelsesplads (kun med urnenedsættelser), og at der opnås tilladelse fra Kirkeministeriet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at udvalget godkender, at der arbejdes videre med aftaler og vedtægter om etablering af en kommunal skovbegravelsesplads på Kallestrupgaard,
2. at kommunen indgår aftale med Kallestrupgaard og Skovbegravelse ApS om forpagtning, drift og administration, som forelægges byrådet til godkendelse, inden der ansøges om Kirkeministeriets tilladelse.
3. at skovbegravelsespladsen indarbejdes i den kommende kommuneplanrevision.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 02-06-2022

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at udvalget godkender, at der arbejdes videre med aftaler og vedtægter om etablering af en kommunal skovbegravelsesplads på Kallestrupgaard,
2. at kommunen indgår aftale med Kallestrupgaard og Skovbegravelse ApS om forpagtning, drift og administration, som forelægges byrådet til godkendelse, inden der ansøges om Kirkeministeriets tilladelse, og
3. at skovbegravelsespladsen indarbejdes i den kommende kommuneplanrevision.

Lars Mogensen var fraværende.

Fraværende:

Lars Mogensen

Sagsfremstilling

Historik

Kallestrupgård ønsker at udlægge et skovområde på deres ejendom til en kommunal skovbegravelsesplads. Kallestrupgaard ligger i den nordlige del af Viborg Kommune ca. 2 km syd for Gl. Hvam. Se kortbilag 1.

Skovarealet udgør ca. 1,8 ha og består af 100 år gamle bøgetræer. Det vurderes, at der på arealet vil være plads til ca. 1800 begravelsespladser. Kallestrupgaard har mulighed for at udlægge areal til flere skovbegravelsespladser, hvis der skulle blive behov for det.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Anlæggelse af en offentlig, borgerlig begravelsesplads kan ske på privat jord, men under forudsætning af at der er tale om en kommunal skovbegravelsesplads. Det vil således være Viborg Kommune, der overfor Kirkeministeriet er ansvarlig for begravelsespladsen.

Kirkeministeriet kan, med lov om begravelse og ligbrænding fra 2008, tillade anlæg af kommunale begravelsespladser, herunder i skove, uden at der i den forbindelse stilles krav om opførelse af kapel, når der alene skal ske urnenedsættelser på begravelsespladsen.

Ansvar for drift og vedligeholdelse af en skovbegravelsesplads vil således påhvile kommunen, der fastsætter betalingen for benyttelse af begravelsespladsen.

Kommunen kan udlicitere den daglige drift. Kirkeministeriet skal godkende en indgået aftale med vedtægter om bestyrelse, tilsyn, benyttelse m.m.

En kommunal begravelsesplads vil være et tilbud til alle, hvad enten man er medlem af folkekirken eller ej. Der vil være tale om uindviet jord.

Etablering af en skovbegravelsesplads på Kallestrupgaard vil betyde, at der skal indgås aftale med Viborg Kommune om at forpagte skovarealet (vederlagsfrit), og at Viborg Kommune udliciterer etablering, drift og administration til Kallestrupgaard (vederlagsfrit).

Kallestrupgaard samarbejder med firmaet Skovbegravelse ApS om udarbejdelse af aftaler og vedtægter. Skovbegravelse ApS har erfaring med administration af skovbegravelsespladser i privat skov 13 steder i landet, 3 mere er undervejs, og der er dialog i gang om etablering af flere. Se kortbilag 2 med placeringer af skovbegravelsespladser i Danmark. Der er ingen skovbegravelsespladser tæt på Viborg Kommune. Nærmeste tilbud er Clausholm Skovbegravelsesplads øst for Randers og Hostrup Skovbegravelsesplads i Salling.

En oversigt over de aftaler, der skal indgås parterne imellem, fremgår af bilag 3.

Skovbegravelse ApS udarbejder de vedtægter, som skal godkendes af Kirkeministeriet. Vedtægterne vil blive forelagt udvalget og byrådet til godkendelse.

Aftalerne tinglyses i nødvendigt omfang, så de også gælder for eventuelle nye ejere af skovbegravelsespladsen.

For at kunne opretholde et længerevarende forretningsgrundlag, honorere reservationsønsker på gravpladser samt give borgerne sikkerhed for langvarig drift, ønsker Kallestrupgaard, at forpagtningsaftalen og driftsaftalen bliver uopsigelig fra kommunens side, og med en opsigelse på 10 år fra Kallestrupgaards side, svarende til gravpladsernes fredningsperiode. Alternativt kan der indgås aftale med kommunen om en opsigelsesperiode på 100 år.

Skovarealet ved Kallestrupgaard ligger med gode adgangsforhold og parkeringsmuligheder. Det vil blive plejet med sigte på en ”naturlig” skov, så man ikke har oplevelsen af at træde ind på en kirkegård. Urnepladserne vil blive anlagt omkring udvalgte træer, og de vil blive markeret med en diskret mindeplade. Der vil som udgangspunkt ikke være mulighed for at lægge blomster ved gravpladserne. Det anviste areal vurderes at kunne optage ca. 1800 pladser.

Taksten for urnenedsættelse skal godkendes af kommunen. Øvrige skovbegravelsespladser, der administreres af Skovbegravelse ApS opererer med en takst på 5.900 kr. for én urne i en periode på 10 år (fredningsperioden). Takstreguleringer skal godkendes af kommunen.

Det kan oplyses, at medlemmer af folkekirken ikke betaler for jordleje af begravelsespladser på Viborg Kirkegård – kun for drift. Et urnegravsted er således ofte gratis, hvis de pårørende selv vedligeholder gravstedet, alt afhængig af typen af gravsted. Der kan laves forskellige driftsaftaler for vedligeholdelse af gravsteder med kirkegården. F.eks. er det på Viborg Kirkegård obligatorisk at betale for vedligeholdelse et græsumsted, der koster 6.120 kr. for 10 år. Er man ikke medlem af folkekirken koster det 3.200 kr. at erhverve et urnegravsted på Viborg Kirkegård.

Alternativer

Kommunen kan afslå at indgå aftale om etablering af en kommunal skovbegravelsesplads.

Personer, der ikke ønsker at blive begravet på en traditionel kirkegård kan i dag søge om tilladelse til at få spredt sin aske over åbent hav. Under visse betingelser kan der gives tilladelse til urnenedsættelse på privat ejendom, hvis ejendommen er mindst 5000 m² og ejes af den afdødes slægt.

Det skal bemærkes, at kommunen tidligere har modtaget henvendelser fra borgere med forespørgsler om mulighed for alternativer til traditionelle begravelsespladser, både ud fra et ønske om at blive begravet på uindviet jord (borgerligt), og fordi der er et stigende ønske om at blive begravet i naturnære omgivelser.

Tidsperspektiv

Etableringen af en skovbegravelsesplads ved Kallestrupgaard vil forudsætte byrådets godkendelse af aftaler og vedtægter, landzonetilladelse og en tilladelse fra Kirkeministeriet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Anlæg af skovbegravelsen medfører ingen omkostninger for kommunen bortset fra udgiften til et årligt tilsyn. Udgiften til et årligt tilsyn kan afholdes inden for driftsrammen.

Juridiske og planmæssige forhold

Der er ingen miljø- eller naturmæssige forhold, der hindrer skovbegravelse på det nævnte skovareal, og der kræves ikke dispensation fra Skovloven.

Der skal gives landzonetilladelse til at udlægge et skovområde til kommunal begravelsesplads. Forvaltningen anbefaler, at arealets anvendelse efterfølgende udlægges i kommuneplanrammen for Almen service med en særbestemmelse som skovgravplads.

Bilag

Kortbilag, skovbegravelsesplads ved Kallestrupgaard

Skovbegravelsespladser i Danmark

Organisationsdiagram for skovbegravelse i privat skov

Fraværende Lars Mogensen

Punkt 17: Genbrug og udbud af beholdere til affaldshåndtering

21/41965

Resume

Husstandene i Viborg Kommune sorterer i dag deres affald i 6 fraktioner i to 240-liters beholdere. I sagen skal der tages stilling til genbrug af de nuværende affaldsbeholdere samt indkøb af nye 240-liters beholdere og en særlig miljøkasse til den øgede sortering af husholdningsaffaldet i foråret 2024.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at affaldsbeholdere hos de enkelte husstande genbruges og suppleres med indkøb (udbud) af en ekstra 240-liters affaldsbeholder og en mindre miljøkasse til farligt affald.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 02-06-2022

Indstillingen blev godkendt.

Lars Mogensen var fraværende.

Fraværende:

Lars Mogensen

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget blev på udvalgets temamøde om klimahandlingsplan og affaldshåndtering den 28. februar 2022 orienteret om de nationale sorteringskrav, hvorefter husholdningsaffaldet skal sorteres i 10 fraktioner i den enkelte husstand.

I forbindelse med drøftelserne på temamødet blev der fremsat ønske om, at der i en ny ordning sker størst mulig genbrug af de nuværende affaldsbeholdere.

Ordningen med sortering og indsamling af affald i 10 fraktioner implementeres i forbindelse med opstart af ny kontrakt på affaldsindsamling i Viborg Kommune i april 2024.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Der indsamles affald fra ca. 35.000 husstande, der sorterer affald på egen matrikel, og ca. 10.000 husstande, der er tilknyttet fællesløsninger for affaldssortering i fx etageejendomme.

De husstande, der sorterer affald på egen matrikel, skal i den nye ordning sortere affaldet i tre affaldsbeholdere mod to i dag. Husstandene vil primo 2024 få udleveret en ekstra affaldsbeholder samt en mindre miljøkasse til farligt affald, information om den nye ordning mv. Husstande med fællesløsninger vil ligeledes få udleveret miljøkasse, information mv.

Efter Klima- og Miljøudvalgets temamøde er der undersøgt forskellige muligheder for genbrug, genanvendelse, ombygning og om-mærkning af nuværende beholdere, når indsamlingen udvides til 10 fraktioner. På baggrund af undersøgelserne og ønsket om mest mulig genbrug anbefales nedenstående løsning som værende den såvel klima- og miljømæssigt som økonomisk bedste:

- Den nuværende beholder til restaffald/madaffald (opdelt 60/40) genbruges, som den er.
- Den nuværende beholder til metal, glas, plast/papir (opdelt 50/50) genbruges til papir og pap (opdeling af beholderen bibeholdes, men papir og pap må gerne blandes).

- Der indkøbes ca. 35.000 nye affaldsbeholdere til plast, mad & drikkekartoner / glas og metal (opdelt 60/40).
- Der indkøbes ca. 45.000 miljøkasser til farligt affald, plastposer til tekstilaffald samt mindre plastposer, der skal anvendes til madaffald.

Den nye affaldsbeholder, miljøkassen, poser til tekstiler og madaffald, information om den nye indsamlingsordning mv. leveres til husstandene i starten af 2024, så alt er klar til brug, når den nye kontrakt på affaldsindsamling i Viborg Kommune træder i kraft i april 2024.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Udbuddet af beholdere gennemføres i efteråret 2022, således at beholderne kan være klar til levering ved brugerne primo 2024.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Fraværende Lars Mogensen

Punkt 18: Budgetopfølgning pr. 30. april 2022

21/41957

Resume

Byrådet besluttede på mødet den 8. december 2021 ([link til sag nr. 26 i byrådet den 8. december 2021](#)) at justere tidsplanen for udarbejdelse af de politiske budgetopfølgninger. Dette indebærer, at antallet af årlige budgetopfølgninger reduceres fra 3 til 2. Disse udarbejdes pr. 30. april og 30. september.

Udvalgenes opfølgninger på deres respektive områder samles efterfølgende i en fælles sag, der forelægges Økonomi- og Erhvervsudvalget og byrådet. I denne fælles sag kan det ses, om der forventes økonomisk balance for hele Viborg Kommunes regnskab.

I denne sag er det forventede regnskabsresultat for Klima- og Miljøudvalgs ansvarsområder opgjort pr. 30. april 2022 og sammenholdt med det oprindelige og det korrigerede budget.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet (via en samlet sag for alle udvalg, som udarbejdes af Økonomi),

1. at budgetopfølgningen pr. 30. april 2022 godkendes.

Endvidere foreslår direktøren for Teknik & Miljø, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget (ligeledes via en samlet sag for alle udvalg, som udarbejdes af Økonomi),

2. at de omplaceringer mellem politikområder, der er anført i bilag 2, og som berører Klima- og Miljøudvalget, godkendes.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 02-06-2022

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet (via en samlet sag for alle udvalg, som udarbejdes af Økonomi),

1. at budgetopfølgningen pr. 30. april 2022 godkendes.

Klima- og Miljøudvalget indstiller endvidere til Økonomi- og Erhvervsudvalget (ligeledes via en samlet sag for alle udvalg, som udarbejdes af Økonomi),

2. at de omplaceringer mellem politikområder, der er anført i bilag 2, og som berører Klima- og Miljøudvalget, godkendes.

Lars Mogensen var fraværende.

Fraværende:

Lars Mogensen

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

I den efterfølgende tabel 1 er det forventede regnskabsresultat for Klima- og Miljøudvalgs ansvarsområder opgjort pr. 30. april 2022 og sammenholdt med både det oprindelige og det korrigerede budget.

I sagsfremstillingen er alene redegjort for de væsentligste forventede afvigelser i forhold til udvalgets korrigerede budget, der er det aktuelle budget, som udvalget kan disponere inden for.

Det korrigerede budget er det oprindelige budget korrigeret for eventuelle omplaceringer og tillægsbevillinger (herunder overførsler af budget fra 2021).

Med hensyn til stigende energipriser er de budgetansvarlige i vurderingen af det forventede forbrug i 2022 blevet bedt om at medtage forventede udgifter ud fra de senest kendte priser fra deres respektive varmekilder mv. for resten af året.

Tabel 1: Resultat af budgetopfølgningen

Mio. kr. (minus = indtægter)	Budget		Forventet regnskab	Forventet afvigelse minus = mindredg.	
	Opr.	Korr.	30. april	I forhold til opr. budget	I forhold korr.budget
Drift					
Serviceudgifter					
Plan, natur- og miljøområdet	18,4	21,7	19,5	1,1	-2,2
Serviceudgifter i alt	18,4	21,7	19,5	1,1	-2,2
Anlæg					
Anlæg	11,9	10,8	4,1	-7,9	-6,7
Forsyningsvirksomhed					
Drift (indtægter - udgifter)	-36,7	-36,7	-37,2	-0,5	-0,5
Anlæg (indtægter - udgifter)	52,3	54,9	48,1	-4,2	-6,9
Resultat forsyningsvirksomhed	15,6	18,2	10,9	-4,7	-7,4
Drift og anlæg i alt					
Drift og anlæg i alt	45,9	50,8	34,4	-11,5	-16,3

Drift

Plan-, natur- og miljøområdet

Mindreforbruget på 2,2 mio. kr. fremkommer primært ved at et mindreforbrug på området for klimatilpasning og på udgifter til rottebekæmpelse. Mindreforbruget på rottebekæmpelse indregnes i taksten de næste år.

Forsyning

Et mindreforbrug på 0,5 mio. kr. fremkommer ved bedre afsætningspriser på pap, papir og jern end forudsat ved budgetlægningen på 1,9 mio. kr., som delvist modsvares af øgede brændstofudgifter.

Yderligere specifikation af afvigelserne findes i bilag 1.

Anlæg

På Plan-, natur- og miljøområdet viser det forventede resultat et mindreforbrug på 6,7 mio. kr., og findes hovedsageligt på projekterne ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter i 2021 og 2022” i alt forventet mindreforbrug på 5,0 mio. kr.

På Forsyningsområdet viser det forventede resultat et mindreforbrug på 6,9 mio. kr., hvilket primært skyldes mindre forsinkelse på projektet ” Ny omlastefaciliteter”.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Detaljeret forklaring på afvigelser KMU 30. april 2022

Omlaceringer mellem politikområder

Fraværende Lars Mogensen

Punkt 19: Budgetlægning for 2023-2026

22/3295

Resume

Udvalgets forslag til drifts- og anlægsbudget for 2023-2026 færdiggøres og indgår herefter i det basisbudget, som Økonomi- og Erhvervsudvalget behandler den 24. august 2022. Det drøftes, hvilke ændringer, der indgår i budgetforslaget, i form af eventuelle driftsbudgetudfordringer og nye anlægsprojekter. Herunder drøftes det, hvordan sådanne ændringer kan finansieres.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at orientering om bemærkninger til budgetforslaget fra MED-systemet og andre relevante høringsparter tages til efterretning,
2. at forslaget til driftsbudget og tilhørende kommentar om driftsbudgetudfordringer godkendes,
3. at udvalget godkender tekniske korrektioner, nye anlægsprojekter og tilhørende ideoplæg, der ønskes fremsat overfor byrådet,
4. at forslaget om fastsættelse af gebyret for rottebekæmpelse videresendes til godkendelse ved byrådets anden behandling af budget 2023-26, og
5. at forslaget til drifts- og anlægsbudget på forsyningsområdet, herunder takster og mellemregningsforhold, indarbejdes i basisbudgettet som grundlag for byrådets budgetlægning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 02-06-2022

Indstillingen blev godkendt.

Lars Mogensen var fraværende.

Fraværende:

Lars Mogensen

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog på mødet den 8. februar 2022 spilleregler, procesplan og principper for årets budgetlægning ([link til sag nr. 7 i Økonomi- og Erhvervsudvalget 8. februar 2022](#)).

Økonomi- og Erhvervsudvalget har på mødet den 9. marts 2022 behandlet anlægsbudget 2023-2026, herunder godkendt et forslag til teknisk tilretning af anlægsbudgettet ([link til sag nr. 16 i Økonomi- og Erhvervsudvalget 9. marts 2022](#)).

Klima- og Miljøudvalget drøftede senest budgetlægningen på mødet den 26. april 2022 ([link til sag nr. 17 i Klima- og Miljøudvalget 26. april 2022](#)).

Inddragelse og høring

Der orienteres på mødet om bemærkninger fra MED-systemet og andre relevante høringsparter til udvalgets budgetforslag.

Beskrivelse

Udvalgets budgetlægningsproces følger procesplan og spilleregler, som Økonomi- og Erhvervsudvalget godkendte på mødet den 8. februar 2022.

Driftsbudget

Økonomi- og Erhvervsudvalget har på mødet den 8. februar 2022 behandlet principper for fastsættelse af budgetrammerne. Budgetrammerne for de enkelte udvalg og politikområder fremgår af sagen i Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Reduktionsforslag

Der er indarbejdet en reduktion i budget 2023 på 20 mio. kr. Reduktionen er placeret i en central pulje under Økonomi- og Erhvervsudvalgets område. Direktion og MED-systemet udarbejder forslag til udmøntning af reduktioner. Forslagene kan foreligge til Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 15. juni 2022.

Driftsbudgetudfordringer

Udvalgene finansierer som hovedprincip selv budgetudfordringer. Udvalgenes budgetudfordringer kan kun i helt ekstraordinære tilfælde fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget. Økonomi- og Erhvervsudvalget tager den 15. juni 2022 stilling til, hvilke eventuelle budgetudfordringer, der skal findes finansiering til i byrådets videre budgetlægning.

Plan-, natur- og miljøområdet

På politikområdet er der endnu ikke identificeret driftsbudgetudfordringer.

Forslag til takst for rottebekæmpelse

Omkostningerne til rottebekæmpelse i 2023 skønnes at udgøre ca. 6,6 mio. kr. inkl. administration, IT-systemer og elektroniske fælder mv. samt forventet mindreforbrug i 2022. Det foreslås, at gebyret for 2023 fastsættes til 0,081 promille af ejendomsvurderingen, hvor promillen i 2022 udgjorde 0,095. Det vil for hver million på ejendomsvurderingen udgøre et fald på 14 kr.

Forslaget til takstnedsættelse skyldes hovedsagelig, at der efter flere år med stigende antal rotteanmeldelser nu viser sig et fald i antallet af anmeldelser. Dette resulterer i et forventet mindreforbrug i 2022 på 1,5 mio. kr.

Udgifterne til rottebekæmpelse skal over år hvile i sig selv, og det forventes med en takstnedsættelse på 0,014 promille, at der på sigt vil komme økonomisk balance på området.

Forsyningsområdet

Det samlede resultat

Budget 2023 viser et resultat (opsparing) på 34,6 mio. kr. Det er en stigning i forhold til tidligere forventninger, hvor vi sidste år for 2023 forventede et resultat (opsparing) på 24,6 mio. kr.

Resultatforbedringen på 10,0 mio. kr. skyldes hovedsageligt, at indsamlingen af flere fraktioner udskydes til foråret 2024.

Udskudte ordninger - Indsamling af dagrenovation og ressourcer

Den mest markante forskel i det nye budget 2023 findes i indsamlingsordningerne. Ved sidste års budgetlægning var forventningen, at opstarten af den nye og samlede affaldsordning for de 10 fraktioner skulle starte medio 2023. Det har siden vist sig at være for optimistisk set i forhold til leveringstiden på affaldsbeholdere og miljørigtige renovationsbiler.

I budget 2023-2026 er der indregnet følgende budgetudfordringer, besparelser og udskydelser af opstart af projekter:

- Der er indregnet prisstigninger på diesel til driftsmateriellet på 1,6 mio. kr.
- Der skal igangsættes yderligere analyser for 0,4 mio. kr. med henblik på kortlægning og fremtidig håndtering af deponigas.
- Der er ansat en ekstra økonomimedarbejder for at imødekomme det stigende arbejdspress (0,3 mio. kr.).
- Der er i budgettet indregnet, at der fortsat skal ydes et tilskud på 0,5 mio. kr. til frivillige foreninger.
- Informationsopgaven vedrørende de 10 fraktioner er skubbet, hvormed udgifter for 0,7 mio. kr. er udskudt til 2024.
- Den planlagte driftsbesparelse på 2,6 mio. kr. ved ibrugtagning af ny omlaster er udskudt til 2025 som følge af forsinkelse og dermed tidligst ibrugtagning ultimo 2024.
- I overslagsåret 2024 er der indregnet en forventelig besparelse på krantømning af undergrundscontainere. Området er i stor udvikling, da vi netop i 2022-2023 udvider og tilpasser antallet af undergrundscontainere til den nye ordning med de 10 fraktioner. Opgaven er kompleks og vanskelig at detailbeskrive i forbindelse med udbud på grund af de mange usikkerheder i de fremtidige driftsforudsætninger. Vores tidligere forventede omkostningsniveau for krantømning via underleverandør var 4,3 mio. kr., men vi forventer ved at hjemtage opgaven i en periode at kunne løse opgaven for ca. 2,3 mio. kr.

Anlægsbudget

Af bilag 1 fremgår anlægsbudgettet for 2023 og overslagsårene 2024-2026. Forslaget til teknisk tilretning af anlægsbudgettet, som Økonomi- og Erhvervsudvalget har godkendt på mødet den 9. marts 2022, er indarbejdet. Byrådsbeslutninger frem til og med byrådsmødet den 18. maj 2022, herunder godkendte anlægsoverførsler, er ligeledes indarbejdet i det vedtaget anlægsbudget.

Nye anlægsprojekter

Økonomi- og Erhvervsudvalget har på mødet den 8. februar 2022 besluttet, at udvalgene på grund af det pressede anlægsbudget i 2023 og 2024 kun kan fremsende nye anlægsprojekter, der er absolut nødvendige.

Det drøftes, hvilke nye anlægsprojekter, der skal indgå i udvalgets budgetforslag. Ideoplæg til nedenstående nye anlægsprojekter findes i bilag 2, 3 og 4.

Tabellen nedenfor viser nye anlægsprojekter for Forsyningsområdet:

(i 1.000 kr.)	2023	2024	2025	2026	I alt
Anlægsprojekt					
1. Renovering af perkolatsystem (udvidelse af eksisterende projekt)	1.727				1.727
2. Omlasterfaciliteter (udvidelse af eksisterende projekt)	7.615				7.615
3. Slutafdækning af kommunalt affaldsdeponi på Kirkebækvej 136	791	113			904
I alt	10.133				10.246

Takster og udvikling i mellemværendet

Taksterne for 2023 er holdt på samme niveau som i 2022. Takstniveauet sikrer overskud til konsolidering i forbindelse med de kommende store anlægsinvesteringer. Området er brugerfinansieret, og alle ændringer i drift- og anlægsbudgetterne i opad- eller nedadgående retning afspejles i taksterne set over år.

Et eksempel på den kommende takstsammensætning ses i nedenstående tabel, som svarer til taksten for 2022.

Taksteksempel:

Takster inkl. moms	2022	2023
Husstandsindsamling (*)	2.198,00	2.198,00
Genbrugsgebyr (**)	1.215,00	1.215,00
Total	3.413,00	3.413,00

*) Taksten for husstandsindsamling omfatter en standardløsning for villaejere (2-delt 240 liters beholder til madaffald og restaffald samt 2-delt 240 liters beholder til metal/glas/hård plast og papir).

**) Genbrugsgebyr omfatter genbrugsstationsgebyr og kapacitetsgebyr for farligt affald.

Taksterne er udspecificeret i bilag 5.

Udvikling i mellemværendet (+ = gæld til kommunekassen)

(Beløb i 1.000 kr.)	2023	2024	2025	2026
Beholdning primo	-2.723	61.578	96.877	79.975

Driftsresultat	-34.628	-22.524	-23.096	-23.096
Anlægsudgifter	98.929	57.823	6.194	14.000
Netto-udgift	64.301	35.299	-16.902	-9.096
Mellemværende med kommunekassen	61.578	96.877	79.975	70.879

Det forventes, at det samlede mellemværende med Viborg Kommune balancerer i løbet af 2030 under forudsætning af, at der ikke kommer yderligere anlægsinvesteringer samt driftsudfordringer end de fremlagte i sagen.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Udvalgets endelige budgetforslag behandles på dette udvalgs møde. Når budgetforslaget er færdiggjort, vil det efterfølgende indgå i det basisbudget, som udgør grundlaget for byrådets budgetforhandlinger efter sommerferien.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Anlægsbudget Klima- og Miljøudvalget

Renovering af perkolatsystem (udvidelse af eksisterende projekt)

Omlasterfaciliteter (udvidelse af eksisterende projekt)

Slutafdekning af kommunalt affaldsdeponi på Kirkebækvej 136

Gebyrblad 2023

Fraværende Lars Mogensen

Punkt 20: Studieture 2022-2025 for Klima- og Miljøudvalget

22/15531

Resume

Klima- og Miljøudvalget skal med denne sag drøfte studietur for udvalget i indeværende byrådsperiode.

Indstilling

Direktøren for Klima- og Miljøudvalget indstiller,

1. at udvalget drøfter ønsker og ideer til studietur for udvalget.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 02-06-2022

Klima- og Miljøudvalget drøftede ønsker og idéer til studietur. Udgangspunktet er Danmark/evt. Nordtyskland, emner omkring grøn omstilling/cirkulær økonomi/klima mv. Fokus på konkrete oplevelser, drøftelser og vidensopbygning.

Placeres 1. halvår 2023.

Lars Mogensen var fraværende.

Fraværende:

Lars Mogensen

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Der er tradition for i Viborg Kommune, at fagudvalgene tager på studietur i byrådsperioden med henblik på indhentelse af inspiration til udvalgets arbejde.

Klima- og Miljøudvalget skal med denne sag drøfte evt. tema, tidspunkt og mulige destinationer for en eller flere studieture.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Se ovenstående.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Fraværende Lars Mogensen

Punkt 21: Temadrøftelse om landzone og administration

14/14910

Resume

Forvaltningen præsenterer på mødet et oplæg med en generel introduktion til landzoneadministration.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget drøfter forvaltningens oplæg.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 02-06-2022

Sagen udsættes.

Lars Mogensen var fraværende.

Fraværende:

Lars Mogensen

Sagsfremstilling

Historik

Med by- og landzonenloven fra 1970 blev hele landet opdelt i byzoner, sommerhusområder og landzone. Før 1970 var der i flere love bestemmelser, der gav forskellige myndigheder mulighed for at forhindre udstykning og bebyggelse i områder, der ikke var omfattet af en byudviklingsplan. Grundlaget for zoneopdelingen var de dagældende byudviklingsplaner. Siden 1970 har der været krav om tilladelse til visse ændringer i landzone. Tilladelseskravet er grundlæggende uændret siden 1970, idet der dog siden ved lovændringer er vedtaget flere undtagelser og en anmeldeordning.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Som hovedregel kræver det landzonetilladelse at udstykke, bygge eller ændre anvendelse af eksisterende bebyggelse og ubebyggede arealer i landzone. Der er dog en række undtagelser fra kravet om landzonetilladelse samt en række tilfælde, hvor der kun skal ske anmeldelse.

Forvaltningen præsenterer på mødet et oplæg med en generel introduktion til landzoneadministration samt kort introduktion til bygge- og beskyttelseslinjer, jf. naturbeskyttelsesloven. Der vil i oplægget blandt andet være fokus på følgende:

- formålet med planlovens landzonebestemmelser
- muligheder og begrænsninger i landzone
- undtagelser fra krav om landzonetilladelse, herunder anmeldelse
- bygge- og beskyttelseslinjer.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Landzonebestemmelserne fremgår af planlovens §§ 35-38.

Fraværende Lars Mogensen

Punkt 22: Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder m.m. siden sidste udvalgs møde, dels om planlagte møder

21/39861

Resume

Intet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget tager orienteringen og meddelelserne til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 02-06-2022

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen og meddelelserne til efterretning.

Lars Mogensen var fraværende.

Fraværende:

Lars Mogensen

Sagsfremstilling

Orientering fra formanden

Orientering fra udvalget

Orientering fra direktøren

- Temadag for Klima- og Miljøudvalget den 13. juni 2022
- DANVA tilbyder lokalpolitikere et gratis webinar om vand og klima den 9. juni 2022

Afgørelser fra klagenævn

Planklagenævnet har stadfæstet landzonetilladelse vedr. beboelsesbygning på Virksundvej 22, Kvols

Forvaltningen orienterede i uge 37 og 47 2021 om en landzonetilladelse til en ny beboelsesbygning til erstatning for ældre bygninger på Virksundvej 22 i Kvols.

En nabo klagede over landzonetilladelsen til Planklagenævnet. Planklagenævnet har stadfæstet kommunens landzonetilladelse. Nævnet finder, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering.

Nævnet lægger vægt på,

- at ejendommen ligger i et område med boligbebyggelse,
- at det ansøgte er inden for kommuneplanrammen, som udlægger området til boliger og erhverv, og at det er foreneligt med bestemmelserne i kommuneplanrammen,
- at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige nabogener, og
- at strandbeskyttelseslinjen respekteres.

Fraværende Lars Mogensen

Punkt 23: Underskriftsark

21/41401

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i Prepare ved at trykke på ”Godkend”.

Fraværende Lars Mogensen